

PINNGORTITALERIFFIK ■ GRØNLANDS NATURINSTITUT

Ukiumoortumik nalunaarut 2008

Siulequt	3
Immami uumassuseqassutsip ataqatigiinneranut silaannaallu	
sunniutai pillugit suliassaqarfik.....	4
Aalisakkanut Raajanullu Immikkoortortaq.....	11
Miluumasunut Timmisanullu Immikkoortortaq.....	14
Paasissutissiisarfik.....	22
Pinngortitaleriffimmi atugassarititat	23
Siunertaq, suliassat, aaqqissuussaaneq	23
Aningaasalersornera	24
Illuutit angallatit	26
Sulisut.....	27 - 29
2008-imi suliat	30

Pinngortitaleriffik ■ Grønlands Naturinstitut

Ukiumoortumik nalunaarut 2008

Aaqqissuisoq: Pinngortitaleriffik ■ Grønlands Naturinstitut

Ilioqqarnera: Layout Jette Brandt

ISSN: 1397-6109

ISBN 87-91214-40-8

Ukiumoortumik nalunaarut taamaallaat qarasaasiakkuugassanngorluni saqqummersitaavoq.

Ukiumoortumik nalunaarut Pdf-inngugaq uannga aaneqarsinnaavoq.

http://www.natur.gl/saqqummersitat/ukiumoortumik_nalunaarut

Pinngortitaleriffik ■ Pinngortitaleriffik ■ Postboks 570 ■ 3900 Nuuk

Tlf. +299 36 12 00 ■ Fax +299 36 12 12 ■ E-mail info@natur.gl ■ www.natur.gl

ASS. BULÁ LARSEN

Pinngortitaleriffiup pisortaata Klaus Nygaardip 23. september 2008 suliffiup allisutissaata toqqammavissaa qaartippaa. Allisutissaq 820 kvm-i sut annertutigisooq naammassimassangatinneqarpoq aasaq 2010-mi. Alliliinermut aningaasartuutit 30 mio. kruunit sinnerpai, Aage V. Jensens Fonde-niillu tunissutaallutik.

Matumuuna Pinngortitaleriffiup ukioq 2008 pillugu ukiumoortumik nalunaarutaa saqqummiunneqarpoq. Nalunaarut ukiup ingerlanerani pisut naatsumik oqaluttuarineqarnerannik imaqarpoq, Pinngortitaleriffiup suliaminik avammut ingerlateqqitaanik naatsunik nassuiaatitaqarluni, illutanut atortunullu allanut paasissutissartaqarluni, aningaasanut sulisoqarnermullu tunngasortaqarluni kiisalu 2008-mi ingerlatanik assiigiinngitsunik imaqarluni – tassa ataatsimiinnerit, nunami misissuinerit, oqalugiarnert, saqqummersitat il.il.

Ukiumoortumik nalunaarut qarasaasiakkut taamaallaat pdf-fiilinngorluni saqqummersinneqarpoq. Pinngortitaleriffiup suliaminik avammut saqqummius-

sisarnera annermik ilisimatuutut allaaserisat nalunaarusiallu atorlugit pisarpoq, saqqummiisarneri allat annermik nittartakkakkut tusaatigullu allatigut pisarlutik. Pinngortitaleriffiup siulersuisui ukiuni tulluuttuni suliasat pillugit, suliffeqarfiullu ineriartornera pillugu periaasissiorsimapput. Taanna aammalu Pinngortitaleriffiup suliai pillugit paasissutissat uani nassaarineqarsinnaapput – www.natur.gl

Atuarluarina !

**Klaus H. Nygaard
Pisortaq**

Immami uumassusileqarfinnut silallu sunniutaanut immikkoortorta

NuukBasisimi uuttortaasarneq ukioq kaajallugu qaammatit tamaasa pisarpoq Zackenbergimilu sulineq majip septemberillu akornanni pisarluni. Suliniutit taakku marluk pinngortitaleriffimmi nittartagaliunneqarsimmata siunissami pisut ingerlaneri ullut tamaasa malinnaaffigineqarsinnaapput, aammalu saqqummersitanik paasissutissanillu aallertoqarsinnaassalluini. Nittartagaq uaniippq: <http://www.g-e-m.dk>.

JANUAR Winter Cities 2008 Nuummi 17.-20. januar "Issittumi silap allanngoriartornera" qulequtaralugu kiisalu qulequtaqqat "Issittumi meeqqat inuusuttu-aqqallu inuuniarnikkut atugaat" kiisalu "Piujuaan-nartitsilluni ineriartortitsineq" tullertut qulequtaralugit ingerlanneqarpoq. Winter Cities nunani tamalaani illoqarfiit assut ukiuusartut akornanni suleqatigiiffiuvoq illoqarfiit ukiuusartut periarfissaannik akiugassaannillu saqqummiussiniarfiusartoq. Aaqqissuisut tassaapput World Winter Cities Associations of Mayor. Aaqqissuussinermi nunani 11-ni illoqarfiit 20-t peqataapput. Tassanilu centerip pisortaa peqataavoq oqalugiaatigalugu: "Climate change in Greenland: New research and monitoring activities (Kalaallit Nunaanni silap allanngornera: Misissuinerit uuttortaasarnerillu nutaat).

GEUS-imi suliniut FreshLinkip (Nunat tamalaat issittumut ukiorititaat pillugu suliniutip) aallarnerneqarmat centerip pisortaa peqataavoq. Suliniummi tassani Kalaallit Nunaata sermersuata nunarsuup silaanut, immap qaffasissusianut aammalu imarsuit sarfaasa ingerlaarnerannut qanoq sunniuteqarnera sammeneqarpoq. Nuup kangerluani sumiiffimmi aalajangersimasumi sermersuup aakkiartornera pillugu nammineq missingikkanik saqqummius-

Søren Rysgaard immami sulisoq.

ASS. GÖRAN EHLME

kuuttumik uuttortaanerit naatsorsuineril-lu imminnut sanilliuunneqartarnerisigut erngup kuunneranut uuttortaariaatsit nutaarluinnarmik immikkuullarissumillu misiligarneqarsinnaalerput/uppernarsarneqarsinnaalerput. Nuup Kangerluani siusinnerusukkut silap allanngorarnerinik uuttortaasarnerit aammalu immap naqqata marraanik tigooqqakkat atorlugit massakut sikup aakkiartornera siusinnerusukkut pissutsinut sanilliuunneqarsinnaalissaaq. Erngup kaaviiarnerata allanngornera Kalaallit Nunaanni immami uumasut pinngorarnerannut sunniuteqasaaq. Taamaammat suliniut Ecogreenimut immami pinngortitami ataqatigiinnerit allanngorarnerinik misissuiffiusumut atatinneqarpoq. Suliniummi nunat allamiut qassiit suleqatigineqarput kiisalu centeripisortaa Svalbarimi UNIS-imeersoq Carl Egede Bøggild peqatigalugu ataqatigiisaarisuulluni. Kangerlummi, sermitani aammalu sermersuarmi namminermi ukiup annersaa misissuisut ulapaartunnguusarput.

FEBRUAR Nunat tamalaat issittumut ukiorititaannut atatillugu suliniut "Greenland gradients and EcoMet" Nuup eqqaani Kangerluarsunnguami ilisimatuunik nunanit assigiinngitsuneersunit qassiinit peqataaffigineqarluni ingerlanneqarpoq. Pingaartillugu misissorneqartoq tassaavoq uumassusilinnik pinngorartitsinerup arrortiterinerullu qanoq imminnut attuumassuteqarnerat – taamalu pinngortitami ataqatigiit

Aage V. Jensen II, Aage V Jensens Fonde-nit tunissut. ASS.: PINNGORTITALERIFFIK

kuldioxidimik qanoq tigooraatigisinnaanerit aniatit-sisartiginerallu. Uuttortaanerit tassunga assingusut Kangerluarsunnguami (Nuuk) aammalu Young Sundi mi (Zackenber) ingerlanneqarput, taakkunanilu silap pissusii assigiinngilluinnarput, taamalu kiassu-serisartagaat, sikuusarneri, uumasunik pinngorartit-sineri uumasooqassusiilu assigiinngelutik. Suliami tassani Issittup kianneruleratarsinnaanerata sineris-sami immami avatangiisinut qanoq kinguneqarsinnaanera paasiniaaqataaffigineqarpoq. Uuttortaanerit tassunga assingusut issittumi sumiiffinni allani ingerlanneqartarput, paasissutissallu tamakku tamar-mik nunat tamalaat issittumut ukiorititaat (IPY) naappat ataatsimut kattussorneqarnissaat siunertarineqarluni.

MARTS IPY-imut atatillugu suliaq Ecogreen aallarnersarlugu Københavnimi ataatsimiinneq. Suliniut DMU (Torkel Gissel) peqatigalugu ataqatigiissaarneqarpoq. Suliniummi tassani 2008-mi Kitaani marlunnik suliaqartoqarpoq. Ilisimatuut qassiit nunat tamalaat ilisimatuserfii nunani assigiinngitsuneersut peqataapput. Taama ittumik suliaqarnermut pissutaasoq tassaavoq nunarsuup kiatsikkiartornera pissutigalugu ukiut untritillit tullit ingerlaneranni kujasinerusumut sanilliullugu Issittup marloriaammik-sisamariaammik kiatsinnerunissaa ilimagineqarmat. Inuit pinngortitap pisuussutaanik atuimmata

issittu-mi pinngortitami ataqatigiit aallaavigalugit aqutsineq pisariaqariartuinnarpoq. Silap, immami pisuussutit kiisalu inuit sunniineri akunnerminni qanoq sunniuteqarfigeqatigiittarnerat ilisimalluarneqanngeqaaq sulissiveqarnikkullu atugassat killeqaqalutik, taamaammallu pinngortitami ataqatigiit aallaavigalugit Kalaallit Nunaanni imartanik aqutsinissamut ilisimasatigut tunngavissat amigaqalutik. Suliniummi tassani imaani pinngortitami ataqatigiit pissusiat atornerqarnerannullu tunngatillugu pinngortitap inuillu akornanni sunneqatigiittarnerit oqaluttuarineqassapput qanorlu annertutigineri nassuiarneqassallutik.

Ilisimalikkat tamakku silap assigiinngitsunik pissuseqartup sunniutissaanik assigiinngitsunik naliliinnermut atorneqassapput. Suliniummi **1)** piartuaarnerit sunneqatigiinnerillu pingaarnerit oqaluttuarineqassapput annertussusilerneqassallutillu **2)** piartuaarnerit assigiinngitsut qanoq issusii sunneqatigiinnerilu pingaarnersiorlugit tulleriarneqassapput **3)** Silap assigiinngitsunik pissuseqartup pinngortitami ataqatigiit pissusiinut aammalu inuiaqatigiinnut (inooqatigiinnikkut, kulturikkut aningaasarsiornikkullu) sunniutissai naliliiffigineqassallutik. Kitaa missiuffissatut toqqarneqarsimavoq makku pissutigalugit: **1)** Sumiiffik tamanna pillugu ilisimasassat nalinginnaat amigaatigineqarmata, **2)** Imaani pinngor-

ASS. SØREN RYSGAARD

Imarmi ilisimatuussutsikkut misissuut umiarsuaq Dana Nuup kangerluani. Atortoq puttaqqasoq tassaavoq 'lander'-i puttaqqammisoq immap naqqani 24 tiimit uuttortaareerluni.

titami ataqatigiit uumassusilinnik pinngorarfioqim-
mat aaammalu aalisarnej Kalaallit Nunaata avam-
mut tunisassiasa 87%-iinik pissarsiviusarmat, 3)
Puisit arferillu aasap qaammataani Kitaa atuarlugu
neriniartarput, timmissallu imarmiut millionilikkaat
imartani sikuungitsuni ukiisarlutik, taamaakkamilu
tamanna misikkarissorujussuulluni. Suliniut aquti-
galugutaaq silap allannguutigisinnaasaasa imaani
uumassusileqarfiit ilusaannik, qanoq issusiannik
pinngorartitsineranillu kiisalu inuiaqatigiinnut qanoq
attuumassuteqarneranik kiisalu inuit sunniutaannik
paasisimaqarnerulersissavaatigut aammalu nunat-
sinni pinngortitami ataqatigiit ataatsimoortumik
aqunneqarneranni sullissiveqarnikkut atugassariti-
taasunik qulaajaaviussalluni.

Søren Rysgaard IPY-mut atatillugu Pinngortitaleriffi-
up sunik suliaqarneranik nuannarinearluartumik
tamanut saqqummiisarnermik aallarniivoq. Siuner-
tarineqartorlu tassaavoq oqaluttuanik paasinarluar-
tunik kalaallit danskillu tusagassiorfiinut kiisalu Ka-
laallit Nunaanni Danmarkimilu atuartuusunut saq-
qummiisarnissaq. Maannamut saqqummiunneqar-
simasut tassaapput oqaluttuat marluk Naturens
Verdenimut, ataaseq Aktuel Naturvidenskabimut,
kiisalu aviisitigut allaaserisat qassiiit. Aammattaaq

Danmarkimi atuarfeqarfiit attaveqataat EMU ator-
lugu paasissutissat kalaallinut danskinullu atuartu-
nut pissarsiareriaannangortinneqarsimapput.

APRIL Nordisk ministerråd aqutigalugu Europami
avannarlermi ilisimatuut assigiinngitsunik ilisima-
tusaatillit suleqatigiilersimapput. Ataatsimiinneq
siulleq Pinngortitaleriffimmi ingerlanneqarpoq ili-
simatuunit 15-init peqataaffigineqartumik. [http://
www.helsinki.fi/netice/](http://www.helsinki.fi/netice/)

MAJ Oqalugiarneq Århus Universitet, EcoMet, Mini-
sterit ataatsimiinnerat Ilulissat.

Zackenbergiip ukiunik qulinngortorsiorneranut
atuakkallu "Advances in Ecological Research –
High ecosystem dynamics in a changing climate"
saqqummersinneqarneranut atatillugu Pinngortita-
leriffik Young Sundimi suliat pillugit saqqummius-
saqarpoq. Ataatsimeersuarneq "After the melt"
Århus Universitetimi ingerlanneqarpoq.

Kangerluarsunnguami suliamut EcoMetimut ata-
tillugu misissuiartortut sulii allat uuttortaapput.
Søren Rysgaard nunat Qalasersuup avannarliup
eqqaaniittut ministeriisa ataatsimiinneranut peqa-
taavoq. Ataatsiminnermi qalasersuup siunissami
killeqarfilersorneqarnera, imaatigut isumannaalli-

Ministerit Ilulissani silamiittut.

ASSI SØREN RYSGAARD

saaneq allallu sammeneqarput. SR Kalaallit Nunaanni immap sikuanik, sermitanik aammalu siunissami Kalaallit Nunaata imartaani immap sikuusaarumaarneranut tunngasunik ilisimasalittut peqataavoq.

JUNI Qaammammi tassani Nuup Kangerluata qinguatungaani sermersuarmi, sermitani aammalu immap naqqani assigiinngitsunik uuttortaaviliortoqarpoq. Misissuineq FreshLink siusinnerusukkut oqaluttuarineqareerpoq. Misissuinerup iluaqtissartaa alla tassaavoq amerikamiut ilisimatusartut maanna suliamut soqutiginninnerminnik nalunaarsimammata suliniullu annertunerulersinniarlugu Pingortitaleriffimmiut amerikami ilisimatusarnermut siunnersuisoqatigiinnut aningaasanik ilisimatusarnermut atugassanik amerlanerusunik qinnuteqarsimallutik.

JULI Piffissami 23/7-13/8 2008-mi immamik ilisimatusarnermi misissuut DANA Kalaallit Nunaanni misissuivoq. Misissuineq danskit Nunat tamalaat issittumut ukiorititaannut tunniussaannut ilaavoq. Misissuinerup imikkoortuani siullermi Nuup avataani ikkannersuit uumasooqarluartut misissuiffiqineqarput, kiisalu Nuup kangerluani sumiiffiit imermit tarajuunngitsumit sunnerneqarsimasut misissorne-

qarlutik. Misissuivinni qassiini erngup pissusia aammalu uumasuaraasanik algeqassusia, planktoneqassusia kiisalu aalisakkat qullugiaannik peqassusia misissorneqarput, taavalu misissuiffinni immikkut toqqakkani erngup aammalu immap pinngortitami ataqatigiinnermi ulloq unnuarlu allanngorarneri sukumiinerusumik misissuiffiqineqarlutik. Kitaani misissuinerit Ecogreenimut ilaapput, tamatumanilu immami uumassusillit, pisuussutit aammalu inuit akunneranni sunneqatigiittarnerit misissorneqarlutik. Silap assigiinngitsunik pissuseqarnerani immami uumassusillit pinngorarnerat allanngorarnerallu sammeneqarput, kiisalu allannguutit tamakku tamaani pisuussutinut qanoq sunniuteqarsinnaanerat misissorneqarluni. Immikkoortup aappaani Kujataani Tunumilu misissuisoqarpoq, tamatumanilu immap silaannaallu akornanni kulstoffit paarlakaattarnerat kiisalu immap qaani kulstoffit nikerarnerat uuttortar-neqarluni.

Ilisimatuutut misissuinerimut tassunga pissutaa-soq tassaavoq immap CO2-imik tigusisinnaanerujusua, immallumi inuit ikummatissanik ikumatitsinerimikkut CO2 silaannarmut aniatitaata affaa tigusimavaa, pingaartumillu Atlantikup avannaata imartaata CO2-imik silaannarmiittumik tigusisinnaassusia pingaaruteqarpoq. Kujataani Tunumilu suliat Galat-

MarinBasis Zackenbergimi. ASS. PINNGORTITALERIFFIK

Projekt koordinatør Kunuk Lennert Zackenbergimi. ASS. PINNGORTITALERIFFIK

hea 3-mi uuttortaannert assingupput. Danap misissuineru iluatsilluarluni qasseerpassuarnik uuttortaaffiuvoq, kiisalu suliat aalajangersimasut 411-t, Kitaani ingerlaarfinni 20-ni, taavalu Kujataani tunumilu ingerlaarfinni 11-ni ingerlanneqarlutik.

AUGUST Ukiumoortumik Daneborgiliarneq, Zackenbergimi misissuineru MarinBasisimi. Inuit sisamat Daneborgimi misissuineru sivirusumik ingerlanneqartumi MarinBasisimi ukiumoortumik uuttortaajartorput. Angallammik inissiisarfik Daneborgimiittooq kiisalu Aage V Jensenip uuttortaataa uuttortaannert aallaaviupput. Peqatigisaanik timmissanik imarmiumik Sandø-mi misissuineq aallartippoq Pinngortitaleriffimmeersoq Carsten Egevang siuttoralugu.

SEPTEMBER August-septemberimi Qaanaamiit Uummannamut immap naqqa misissuiffiqineqarpoq tamatumu naqqani uumasut suunersut naqqalu qanoq ittuunersuq paasiniallugit. Taamaaliornermut pissutaasoq tassaavoq Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqrarfiup sumiiffiit Kanumasimik taaneqartartut uuliaqarneranik misissueqqissaarnissamut qalluinissamullu misissuinissamik ammaaniarneq. Sumiiffiit Kanumas marlorujussuupput ukunaniil-

lutillu: Kitaata avannaani kiisalu Tunup avannaani avannarpasissutsip 72°-iata avannaaniittut.

Misissuinerit aallaavigalugit uuliasiortoqarnerata kingunerisinnaasaanik naliliinissamut ilisimasatigut tunngavissat pissarsiariniarneqassapput taamalu periusissiorfiusumik avatangiisinik naliliinerit

- tamatumu ammarneqarnissaanik aalajangiiniernermi tunngavioqataasinnaangussapput,
- ammarneqarnerisa avatangiisitigut kingunerisinnaasaanik nassuiaataasinnaangussallutik,
- kingunissai qanoq killilerneqarsinnaaneriniq qatangiinartinneqarnissaanillu nassuiaataasinnaangussallutik,
- ilisimasatigut tunngaviit amigaataannik amigaatilulu qanoq aaqinneqarsinnaaneriniq tikkuaasinnaangussallutik, kiisalu avatangiisinik naliliinerit eqqornerulernissaannik kinguneqarsinnaallutik.

Bula Larsen

Zackenbergimi umiatsiaasivik pulaartunut oqaluttuarineqartoq. ASS. PINNGORTITALERIFFIK

Periussiorfiusumik avatangiisinik naliliinermi uuliasiornerup avatangiisinut kingunissai sammineqasapput, pingaartumik makku:

- Uumasut amerlaarsuunerata sunnerneqarnera
- Uumassusileqarfiit aaqqissorsimanerisa qanorlu issusiisa sunnerneqarnerat
- Inuusutissarsiutit allat avatangiisinik qanoq issusiinut piuttorsimasut (aalisarneq, piniarneq takornariartitsinerlu)
- Uuliasiortoqarnerani aporaaffiusinnaasut (nuna-minertamik atuineq mingutsitsinerlu) aammalu akornusersuunnani peqatigiissinnaanerup siuarsarneqarnerani periaasissat

Paasissutissanik assigiinngitsunit pisunik pigineqa-reersunik aaqqissueqqissaarnerup misissueqqissaarnerullu saniatigut msissuinermi sumiiffinni pineqartuni uumassusillit pillugit paasissutissanik katersu-isoqassaaq suliarinnittoqassallunilu. Tamakku pingaartumik makkununga tunngasuupput:

- Immap naqqata uumasui
- Timmissat imarmiut
- Miluumasut imarmiut

Misissuineq periussiorfiusumik avatangiisinik naliliinermik kinguneqartussaq piffissami 2007-2010-imi Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfiup, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup kiisalu Pinngortitaleriffiup suleqatigiinnerisigut ingerlaneqassaaq.

OKTOBER Ataqtigiissaaraluni ataatsimiinneq suliniummi FreshNorimi Islandimi ingerlanneqarpoq. Suliniummi tassani sammineqarput Atlantikup avannaani imiinarmut sarfanullu tunngasut, annermik Kalaallit Nunaata imartaanut tunngasut eqqarsaatigalugit. Oktoberimissaaq illuaraq Kangerluarsunguami ittoq napparnersiorneqarpoq. Illuaraq Aage V Jensenip aningaasaateqarfianit aningaasaligaavoq.

NOVEMBER Issittumut Ukiorititamut atatillugu suliniutit Pinngortitaleriffimmiit peqataaffigineqartut kingullit ilaat aallarnerlugu ataatsimiinneq, suliniullu tassaavoq: GreenArc.

Danskiteq ilisimatusarfii tallimat aammalu Pinngortitaleriffik Kalaallit Nunaata avannaani 2009-imi sapaatit akunnerini pingasuni sermimi tammaarfi-luussapput. Tamatuma siunertaasoq tassaavoq sila,

Kangerluarsunnguami illuaqqap ilisimatusarfissap nappaanersiornerani Klaus Nygaardip Fondi suleqataasimasut qutsavigaat. ASS. PINNGORTITALERIFFIK

Logistikkoordinatør Henrik Philipsen, arkitekt Inge Bisgaard aamma Klaus Nygaardip illup titartarnera eqqartoraat. ASS. PINNGORTITALERIFFIK.

aput, sermeq, imavik kiisalu immap naqqani marraq pillugit paasissutissanik katersissalluni taamalu Is-sittup imartaani suut kaaviaarnerat ullumi qangalu pisoq paasiniassallugit. Misissuinissaq sioqqullugu nuna tamanna qaammataasamiit misissuiffigineqartassaaq, taavalu puttaqutit GPG-itallit radiokkullu attaveqaatitallit Tunu atuarlugu sikut aqqaannut qimagarneqassapput ukiullu tulliuuttup ingerlanerani malinnaaffigineqarsinnaassallutik.

Timmisartoq qulimiguulillu atorlugit tammaarfiup eqqaani sikuq issussusia uuttortarneqartassaaq, aammalu qulimiguulik ilaatigut uuttortaavinnut assigiinngitsunut immamik uuttortaanermut atororisaarutiniq angallattakkanik assartuinnermut atorneqassaaq. Tammaarfik nunani tamalaani suleqatigineqartunut peqataaffigineqarnissaminut ammasaaq.

DECEMBER Pinngortitaleriffik maanna avataaniit aningaasalersugaasunik 15-inik suliaasaqarami ulaputissaqaqaaq. Immikkoortortaq maanna 15-inik sulisoqalersimavoq. Aqutsisumit neriuutigineqarpoq silap pillugu misissuiffissaq nutaaq aappaagukkut ammarneqarsinaassasoq taamalu sulisut amerlillugit

suliasat aggualluarneqarnerusinnaalissasut. Professor Søren Rysgaard isumaqarpoq suliniutit "professoreqartitsineq" iluatsilluinnarsimasoq, taamalu misissuiffik nunani tamalaani tusaamaneqarlualersimasoq pitsaasumik ilisimatusarfiusutut, kiisalu ukiut kingulliit pingasut suleqatissaqqissutut pilerigineqarlualersimalluni. Pinngortitaleriffiup Harvard Universititumut USA-miittumut attuumassuteqalernissaa kingullertigut nutaarsiassaavoq, tamannali ukiup tulliani nalunaarusiami sammineqassaaq.

Sisimiut eqqaanni saattuarniat Pinngortitaleriffimmut suleqataasut. ASS. ANNDORTE BURMEISTER

Aalisakkanut Raajanullu Immikkoortortaarfik

Immikkoortortaarfiup akisussaaffigaa aalisakkat sulluunniit aalisarnikkut inuiaatigiinnut annertunerpaaamik iluaqutiginiarneqarnissaat pillugu uumasorsiuutut siunnersuinerit suliarineqarnissaat. 2008-mi suliaq tassaasimavoq raajanut, qaleralinnut, saarullinnut, saattuanut suluppaakkanullu tunngasumik ilisimatusarneq, alapernaarsuinerimik siunnersuinerimillu sammisaqarneq. Tamatuma saniatigut immikkoortortaarfiup annikinnerusumik aalisakkat soorlu nipisat, uiluiit kapisillillu sammivai.

Ilisimatusartut aalisartuniit paasissutissat atortarpaat, kiisalu sullissiveqarfiup nammineerluni uumasorsiuutut ilisimatusarluni misissuineri siunnersuinerimut tunngavigineqartarlutik. Misissuinerit inernerit nunani tamalaani ilisimatusarnikkut suliniaqatigiiffiinut saqqummiunneqartarput, tamatumani ilisimatusartut nunani ilaasortaniingaanneersut uumasut assigiinngitsut allannguuteqariatorneri pillugit ilisimatuussutsikkut paasissutissat sanilliuttarlugit naliliiffigisarlugillu. Tamatuma kingornagut ilisimatusartut siunnersuuteqarneq suliarisarpaat Pinngortitaleriffimmiit Naalakkersuisunut tunniunneqartartoq.

Adolf Jensen motorimigut ajoqusernermi kingorna 2008-mi angalaarsimangilaq, angalanissatullu pilersaarut taamaattumik umiarsuit attartukkat atorlugit ingerlanniarneqarsimalluni. Pilersaarutit ilaa

suliat eqqarsaatigalugit naammaginantumik ingerlanneqarsimavoq, immikkoortulli allat naammaginnannginnerusimallutik imaluunniit Nuup kujataani saattuanik misissuinissaq taamaatinneqavissimalluni.

2008-mi Pinngortitaleriffiup Aalisarnermut Pisortarfik suleqatigalugu suliasatut pilersaarutit pingasut ingerlappai immikkut kontomit (50.01.03) Namminersornerullutik Oqartussat ataannit (EU-mi aalisarnermut aningaasaliissutit) aningaasaliiffigineqartut. Taamaalilluni Pinngortitaleriffiup kilisaataata Paamiut Tunumi uumasooqassutsimik misissuinerit ingerlappai avataani saarulleqassutsip qanoq katitigaanerata nassuiarneqarnissaa siunertarlugu. Misissuinerimi saarulleqartoq aammalu saarulleqartoq 2003-meersunik 2005-imeersunillu, kiisalu 2007-imeersunik peqarnera uppernarsarneqarpoq. Naatsorsuinerit takutippaat saarullit ukiunit taakkunangaanneersut 1984-imi saarulleqarujussuarneranut naleqqiullugit assorsuaq ikinnerusut. Saarullinnik suffisartunik misissuinerup annertoqisup takutippaa sumiiffinni assigiinngitsuni taakkunani saarullit piginnaasaat kinguaassiorsinnaalernerminilu utoqqaassusii assorsuaq assigiinngissuteqartut. Sinerissamut qanittumi alliariorfiusinnaasutigit paasinarsivoq saarullit piginnaasaat pitsaanerusut aammalu kinguaassiorsinnaalersarnerat avataaniittunut naleqqiullugu piaarnerusumik pilersartoq.

Saarullik nalunaaqutserneqartooq. ASS. PINNGORTITALERIFFIK

Pinngortitaleriffiup ukiut tamaasa saarullit qalerallilu amerlaqisut nalunaaqutsersortarpai, aalisakkat angalaarnerat aammalu aalisakkat suffisarfi pillugit annertunerusumik paasisarumalluni. 2008-mi saarullit 1572-it qalerallilu 1700-t missaanniittut nalunaaqutsersorneqarput. Pilersaarut immikkut ittoq Tunumi Danmarksstrædimi islandimiut suleqatit ikiortigalugit qarasaasiaq atorlugu nalunaaqutsersuineq ingerlanneqarpoq. Saarullit 100-t qalerallilu 50-it nalunaaqutsiussanik nutaarluinnarnik atortulneqarput, taakkunanilu aalisakkap sumut ingerlaarnera pillugu paasisutissat nalunaarsorneqartarlutik – alapernaasilaarlugulu – qaleralik napalluni nallangalluniluunniit ingerlasarnerseq. Paasisutissat tamarmik toqqorterneqartarput nalunaaqutsiussarlu utertinneqaraangat paasisutissat toqqorneqartut ilisimatusartunit tiguneqartarlutik taamaalillunilu imaani aalisakkat angalaartarnerat pillugu paasisutissat pitsaanagerusut pissarsiarineqartarlutik.

Sinerissamut qanittumi qanoq qaleraleqartigissusia pillugu siunnersuisarnek nukittorsarniarlugu Pinngortitaleriffiup 2008-mi apeqqtinut immersugassatigut misissuineq aallartippaa, taakkunani aalisartut qanoq aalisagaqartiginera pillugu ilisimaasaat ilanngunneqartarlutik, tassunga ilanngullugit aalisagaqassutsikkut allannguutit aalisagaqassutsikk-

kulluunniit qanoq katitigaaneq. Aalisartut aammataaq aqutsinerup naliliiviginera pillugu aammalu aalisarnerup qanoq iluanaarnartiginera pillugit aperi-neqartarput. Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami Upernavimmilu qaleralinniarnermik aallussaartunut apeqqtinut immersugassat 900-t nassiunneqarput. Taakkua inernerit 2009 qiteqquppat tamanut saqqummiunneqarnissaat ilimagineqarpoq.

Aalisakkanut raajanullu immikkoortortaqarfiup suliassamut pinngitsooratik ilaassat arlaqartut suliarisarpai. Tamakkua ilaatigut tassaapput allattaavinnit paasisutissat misissoqqissaarnerat, aalisakkat siunnaasigut aalisakkap qanoq utoqqaatigineranik aalajangersaaneq, aalisartunit misiligutit katersornerat misissoqqissaarnerallu, saattuat suaasa inerikkartortarfiisa misissornerat, aalisarnermi kisitsisitigut paasisutissat misissoqqissaarnerat kiisalu ukiumut uteqqiattumik raajaqassuseq, saattuaqassuseq, qaleraleqassuseq, saarulleqassuseq kapisileqassuserlu pillugit misissuinerit. Tamatuma saniatigut immikkoortortaqarfiup ingerlaavartumik ilisimatusarnermi suliassatut pilersaarutit nutaat pilersaarusiortarlugillu suliarisarpai, ilisimatuussutsikkut allaaserisaqartarluni siunnersuisarlunilu kiisalu ilisimatusarnermut tunngatillugu nunat tamalaat ataatsimiinneranni peqataasarluni.

Qaleralimmut nalunaaqutaq elektroniskiusoq ikkunneqartoq. ASS. PINNGORTITALERIFFIK

Kiisalu Pinngortaleriffiup immap pissusaanik misissuinerit katersortarpai, ilaatigut nunani tamalaani paasissutissanik katersukkanut nassuteqqinneqartartut nunani tamalaani silaannaap allanngoriar-tonerata ilisimatusarfigineqarneranut atugassatut. Immikkoortortaqrifiup aalisarneq pillugu sulias-saqarfimmut tamarmut attaveqarnerup annertusi-neqarnissaa pingaartippaa, aalisartut, uumasorsiuut, aalisarnermik nakkutilliisut, piniarnermik aalisarner-millu nakkutilliisut soqutigisaqartutullu suliniaqati-giiffiit akornanni suleqatiginneq pitsaanerulersin-iarlugu.

Sulisut tamanna pillugu najukkani assigiinngitsuni periarfissaqaleraangamik ataatsimeeqataasarput, najukkani assigiinngitsuni aalisartut pisuussutit uumassusillit pillugit misilittagaat pillugit paasissutis-sat pissarsiariniarlugit kiisalu misissuariaatsit, taak-kua ineneri, siunnersuineq uumasullu pillugit ape-qqtit saqummiunniarlugit oqaluuseriniarlugillu. Tamatuma saniatigut sulisut aalisarneq pillugu ape-qqtit pillugit isumasioqatigiinnerni peqataasarput pisinilu ullutsinnut tunngasuni ilinniartitsisarlutik.

Aalisakkat assigiinngitsut pillugit ilisimatusarneq siunnersuinerlu pillugit nunani tamalaani ilisima-

tuussutsikkut sulinermi ilisimatusartut, immikkoor-tortaqrifiup suliaani, peqataapput.

Immikkoortortaqrifik nunani tamalaani suliaqati-giiffinni ukunani peqataatitaqarpoq:

- Northwest Atlantic Fisheries Organization, NAFO
- International Council for the Exploration of the Sea, ICES
- North East Atlantic Fisheries Commission, NEAFC

Tuttu nalunaqaqtamik qungasequtilik. ASS. CHRISTINE CUYLER

Piniarnemut nakkutilliisoq Hans Mølgaard Sisimiuneersoq, biolog Christine Cuyler Pinngortitaleriffimmeersoq aamma biolog Barry Minor Canadameersoq tuttu pillugit suleqatigiinnermut CARMA-mut suleqataasut. ASS. BULA LARSEN

Miluumasunut Timmissanullu Immikkoortoq

Immikkoortortap miluumasunik imarmiunik, miluumasunik nunamiutanik, timmissanik nunallu naasoqarneranik piujuartussamik iluaquteqarnermut tunngatillugu Pinngortitaleriffiup ilisimatuutut siunnersuisarnera suliarisarpaa. Immikkoortup uumasut inuiaqatigiinnut pingaaruteqartut salliutillugit samisarai, kisiannili aningaasaliissutit killeqarnerat pissutigalugu ataavartumik uumasunut iluaqutigineqartunut tamanut tunngatillugu misissuinissamik pilersaarutit tamakkerlugit isumagisinnaangilai. Immikkoortup suliaata ilarujussua pingaartumik pinngortitami pissuseqatigiinnern tunngatillugu avataaniit aningaasaliinertigut ingerlanneqartarput.

Miluumasut nunamiutat nunamilu pinngortitami pissuseqatigiinneq: Tuttu 2008-mi Akiani-Maniitsumilu misissuiffiqineqarput. Kulavaat pisarinqartut Pinngortitaleriffiup laboratoriaanukaallugit pilattarlugit misissugassanngortinneqartunit annertuumik misissugassanik katersuisoqarpoq. Misissuilluni uuttortarneqarput angissusii, oqimaassusii, timaasa qanoq pitsaatigineri aammalu qanoq uumanermini atorsimasaannut takussutaasinnaasut allat, aamma kinguaassiorsimanerat utoqqaassusiallu misissorneqarput. Aavanik, erlaviinik kumaannik parasitsinillu katersisoqarpoq nunani allani peqqissaartumik mi-

sissonneqartussanik. Suliaq taanna nunat assignngitsut pilersaarutaannut CARMA-mik taaguutilimmut, nunat issittoqarfik kaajallallugu tuttu nujuartanik nakkutilliinissamik siunertaqarluni pilersinneqarsimasup ilagaa.

Pilersaarutitut avataaniit aningaasalersorneqartunut kulavannik 40-nik helikopterimut qassutinik igeriussiffiqalugit pisarinqartunik qungasequtsiilluni nalunaqutsersuisoqarpoq. Tuttu sukkaasuumik uuttortaaavigneqariarlutik qaammataasakkoortumillu aalakaatissuserneqariarlutik iperarneqarput. Misissuinerup siunertaraa pingaartumik kulavaat norrallit – angalaartarnerata pilersaarutaasut Maniitsumi aluminiumut aatsitsiviliulersarneq sioqqullugu misissorneqarnissaat. Aatitsivik atorulersuutillu tassunga atatillugu sanaartorneqartussat, ass. imeq atorlugu nukissiorfiit, innaallagissap sakkortuup aqputai aqqusernillu tuttu akornusersorneqaratik najortagaatigoortussat - pilersinnagit qanoq avatangiisinut sunniuteqarumaarnersoq nalilersuiffiqineqassaaq. Telemetri-mik tuttu misissuinerit suliffisuaqarnikkut pilersaarutit pilersaarusionsorneqarneranut ilapittuutaassapput, peqatigitillugulu siunissami kingunerisimasaasa nalunaarsorneqarneranni paasissutissanik tunngaviusunik pissarsisitsissallutik.

Mittit. ASS. CARSTEN EGEVANG

2008-mi Nuuk Basis, Kangerluarsunnguami nunami pinngortitami pissuseqatigiinnik annertuumik nakkutilliineq aallartinneqarpoq. Nuuk Basis Tunup avannaani Zackenberg Basis-imut ataqatigiissillugu ingerlanneqarpoq DMU suleqatigalugu. Nakkutilliinermut pilersaarutit Nuuk Basis issittup issaasanerusortaani aamma Zackenberg Basis issittup issinerusortaani pinngortitami pissuseqatigiinnik sanilliusuilluni misissuinerupput asseqanngitsut. 2008-mi salliutinneqarpoq Kangerluarsunnguami pinngortitami pissuseqatigiinnik uuttortaanermi sanilliusuusinnissamat atortulersuineq, ilaatigut naasoqarfiinnik, naasuni metabolisme-mik (naasut inuussutissamik suliarinninnerat), uumasut qimerloqanngitsut, imermi uumasogatigiinneq il.il. salliutinneqarput.

Timmissat imarmiut: Februarimi Pinngortitaleriffik CAFF-ip Cirkumpolare Havfuglegruppe-p (CAFF-ip, nunat issittut avannarliit ilisimatuunik timmissanut imarmiunut tunngatillugu suleqatigiissitaa) timmissanik imarmiunut sammisumik ilisimatusarnermik, nakkutilliinermik, aqutsinermik timmissanillu imarmiunik issittumi avannarlermi tammatsaaliinermik siunertaqartup 14-issaanik ataatsimiinnerani ataatsimiigiaqqusisuuvoq.

Upernaap ingerlanerani Pinngortitaleriffik ataatsimiinnernut arlalinnut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisorta qarfiup (APNP) aqqissugaanut aggersaasuullunilu peqataasarpoq. Naalakersuisut timmissat pillugit nalunaarutip atuuttup nalilersuiffigineqarnissaanik sammisaqartumik suleqatigissitaliornissamik kissaateqarneranut atatillugu ataatsimiinnerit ingerlanneqarput. APNP-ip Pinngortitaleriffiullu saniatigut aalisartut piniartullu kattuffiat KNAPK aammalu NGO-t Timmiaq (timmissat) aamma Avataq (pinngortitaq avatangiisillu) peqataapput. Suleqatigiissitaaq nalunaarusiorpoq timmissat pillugit nalunaarutip allanngortinnissanut inassuteqaateqarlutik.

Nuummi Marin Basis-ip ilaatut mitit, appat, qilangat, imeqqutaallat naajallu assigiinngitsut ineqar-

Biologit taateraarnaq Sandøenimi Tunumi. ASS. FERNANDO UGARTE

fiini kisinneqarput, aammalu Nuup eqqaani taateraarfanni appaqarfinnilu tamani junimi julimilu kisitsisoqarluni. Tamatumunngalu atatillugu ukiunerani Qaqummi akuttunngitsumik miternik kisitsisoqartarpoq.

Immikkoortortaq timmiaqarfiit aalajangersimasut ukiut tamaasa takusartarlugit nakkutillinissamut pilersaarummik suliaqarpoq. Qaammatini julimi augustusimilu Upernaviup avannaani appanik taateraaniilu kisitsisoqarpoq. Baffinbugten-imi DMU-p ingerlataanik Aatsitassanullu Pisortaqaarfiup aningaasaligaanik uuliasiornerup uuliasiornikkullu ineriartortitsinerup akuersissuteqarfimmuut killermut, KANUMAS-imut, sunniutaanik misissuinermut aamma peqataavugut.

Immikkoortortap 2001-imilli Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami Upernavimmilu piniartunik miteqarfinni 32-ni miternik kisitsisitsisarpoq. Kisitsinerit taakkua takutippaat mitit ivasut amerleriarsimasut, qularnanngitsumik upernaakkut piniarneqartarnerata 2001-mit annikillisinneqarnerata kinguneranik. Kalaallit Nunaata avannaanut naleqqiullugu Kujataani miternut tunngatillugu ilisimasagut killeqarnerujussuupput. Junimi Kalaallit Nunaata kujataata Tunullu kujataata sineriaa timmisartumik qulaavaavar-

put miteqarfiit nalunaarsorlugit siullermeersumillu tamaani erniortut missingersupjaarlugit.

Tamakkua saniatigut imeqqutaallat taateraarnallu lysloggerit (qaamarnermik nalunaarsuisut) atorlugit pisareqqinneqarput. Atortorissaarutit taakku timmissat, pullatinut Tunup avannaani Sandøen-imi pulasilugit julimi 2007-imi tiguneqaqqittut, niuinut ivertitaapput. Taateraarnat Atlantikup kujasissuani ukiisarfimminnukarlutillu utersimapput, imeqqutaallallu Sikuijuitsumut kujallermukarsimariarlutik nunatsinut utersimallutik. Ingerlaarneranni lysloggerit piffissaq qaamanerlu nalunaarsorsimavaat, taakkualu atorlugit timmissat ullormut sumiittarsimameri naatsorsorneqarsinnaapput seqernup qaqugukkut nuisarnera tarrittarneralu atorlugit.

Lysloggerit paasissutissaataat atortoq computerimut toqqaannartumik ikkullugu downloaderneqarsinnaapput, taamaattumillu sapinngisamik timmissat amerlanerpaat pisareqqinniartariaqarpagut paasissutissat lysloggeriniittut katersorniarlugit. Imeqqutaallaniittut 50-iusut ilaat 10-t, taateraarnaniilli 30-nit 11-t tiguagut. Paasissutissat siullerpaamik timmissat issittormiut taakkua nunarsuarmi ungasinnerpaamut aallartartuusut ukiumut ingerlaartarnerat takutippaat. Saniatigullumi kinguaassiornerannut,

Fernando Ugartepe aaveq nalunaaqutseraa. ASS. CARSTEN EGEVANG

alliarturnerannut amerlassusiannullu paasissutissanik katersivugut aammalu piararpaaluit inersimasumininnguillu singernerisigut tassilerlugit nalunaaqutserlugit.

Puisit aarillu: 2008-mi qasigissat najortagaat pingaarnerusut sumiiffissiniarneqarput. Puisi taanna kalaallit uumasunut navianartorsiortunut nalunaarsuiffiani nungutitaanissaa aarlerinartutut nalunaarsugaavoq, Kalaallit Nunaannilu taassuma pigiinnarnissaanut piaartumik iliuuseqarnissaq pisariaqarpoq. Pisaasartunut tunngatillugu paasissutissat malillugit malunnarpoq qasigissat sinneruttut amerlanngivisut amerlanersaat Nunap Isuata eqqaani naapitasaalersimasut. Taamaattumik Kalaallit Nunaata kujasinnerusortaani miternik kisitsinermut atatillugu qasigissat nunamut qallor-tarfiinik ujarlerneqarpoq. Timmisartumilli qasigissanik takusoqanngilaq tamannalumi amerlanngissusiannut uppersaatisaavoq.

11. juli assiliissut masanneq ajortoq seqinermillu ingerlatitaq Majoqqarmi, Maniitsup eqqaaniittumi sioqqani kuummi qeqertaaqqiussimasuni nakkutiliisussatut ikkunneqarpoq. Assiliissut ullormut sisamariarluni assiliisartussatut aqqitaavoq. Tamaani piniartut tamaani qasigissanik takusarsimapput,

aaqqissuussinerlu taanna tassaavoq tamaani qasigaaqqilersimaneranut uppersaasiisussaq aammalu nungutsaaliuinissami ilisimatuutullu misissuinissamut naleqquttunik nassaarniarnemi atugassaq.

Nunap Isuata eqqaani tamaani piniartut suleqatigalugit peqarfinnik misissuinermi qasigissat qallortarfii taakuneqarput siunissami misissuinermit ingerlativigineqarsinnaasut. Assiliissutit marluk Maniitsumi atukkat assingi Nunap Isuata eqqaani qallortarfigunagaannut ivertinneqarput.

Ukiuni arlaqalersuni aaveqatigiit immikkoortitaartut killeqarfiisa aalajangersorneqarnissaat, aammalu immikkuutaartut kisinnissaat pingaartillugu anguniarneqarsimavoq piujuartussamik iluaqutigineqarnissaat siunnersuutigisinnaajumallugu. Suliap taassuma ilaa qallunaat Avatangiisinut minis-tereqarfiannit (Miljøministeriet) aningaasalersorneqarsimavoq.

Sisimiuni piniartut DMU-lu suleqatigalugit qaammattini marts april Sisimiut avataanni kitaanni sikuni aavernut qulingiluanut qaammataasakkoortunik nas-sitsissutinik ikkussivugut. Qoorortoq CO2-mut atortulik sakkugalugu nassitsissutit aarrit qatigaannut igeriuppagut tassungalu kisaaraasannguaq tuukkatut ilusiligaq atorlugu qajannaarlugit ikkullugit.

Qeqertarsuup eqqaani arferit nalunaaqutserneqartut. ASS. FERNANDO UGARTE

Taamaaliorneq pilersaarummut ukiuni sisamani ingerlanneqarsimasumut naggataarutaavoq. Misisuineq ingerlaartarnerat uumasogatigiillu qanoq katitigaanerat paasiniarlugu aammalu sunik sammi-saqartarnerannut tunngatillugu paasissutissanik timmisartumiit alaatsinaannermiit paasisanik suliarin-ninnermi atugassanik katersiniarluni ingerlanneqar-poq. Nassitsissutit taakkua agguaqatigiissillugu ullut 37-t nassitsisarput. Piffissami tassani arrit ilaat pi-ngasut Davis Stræde napillugu Baffin Islandip ku-jammut kangisinnerusortaanut ikaarput.

Junimi nassitsissutit taamaattut marluk aavernut Anoritooq/Cape Inglefield-mi Qaanaap eqqaaniittu-mi Ikermi/Smith Sund-imi sikuni tissukartuniittunut ikkuppagut. Nassitsissutit aappaa ulluni 10-ni nassitsivoq aaveq kimmukaartoq Buchanan Bay-ip Ellesmere Islandip kangiatungaaniittup tungaanut ingerlaartoq (nassitsissutit aappaa ulloq ataasiinnaq nassitsivoq).

16. juli nassitsissutit taamaattut Kalaallit Nunaata Tunuata avannarpasissuaniittumi Young Sund-imi qeqertami Sandø-miittunut aavernut pingasunut ik-kuppagut. Aarrit taakkua pingasut – nassitsissutinik atasullit – tamaaniittut 28. julip tungaanut arlaleriar-luta takusarpagut. Nassitsissutit pingasut ilaat ik-kunneqarnermik kingorna ullut arfiniillit qaangiuttut

nassitsiunnaarpoq, sulili aavermi atalluni, taamaat-tumik nassitsiunnaarnera aallakaatitsissutit katan-neranik patsiseqanngilaq. Sinneruttut marluk taak-kua ulluni 25-ni 95-inilu aallakaatitsipput tamaanii-ginnarlutillu.

Kalaallit Nunaata avannaata kitaani Tunullu avan-naani kangiani 2008-mi ingerlatat taakkunani aa-vernisk qaammataasakkortunik nalunaaqutsersuinis-samut periarfissanik misissuinermit aallarnersaa-taapput. Misissuinerit piareersaataapput timmisartu-mik qulaatsinermi qaammataasatigoortumik sumiis-susersuiniissamut 2009-mi ingerlanneqartussanut piareersaataapput.

Qaammammi aprilimi kalaallit aaviisa qanoq amerlatiginerat nalilersorniarlugu Kitaata qeqqani timmisartornerit ingerlanneqarput. Ilanngullugu qilalukkat qernertat miluumasullu imarmiut allat kisinneqarput.

Nannut: Februarimi tekniske rapport nr. 70 "Nannut Kalaallit Nunaata avannaata kitaani – Piniarneq silal-lu pissusaa pillugit apersuilluni misissuineq, 2006" saqqummersinneqarpoq. Saqqummersitami piniar-tut nannut biologiannut tunngasut, piniarnerannut, silap pissusiata allanngornerata kinguneranut ersiu-taat, taakkulu nannunut piniartunullu sunniutaan-

Immap qaavani arfivik. ASS. FLEMMING RAVN MERKEL

nut ilisimasaat katersorneqarsimapput. Sulineq Pinngortitaleriffiup, nannunniartartut 72-it Qaanaameersut Upernavimmeersullu, Inuit Issittormiut Siunnersuisoqatigiiffiat (ICC) aammalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (APNN) suleqatigalugit ingerlanneqarpoq.

Aatsitassarsiorsinnaanermut misissuinermit atatilugu Norsk Polarinstitut aamma Oslo Universitet suleqatigalugit upernaakkut satellitsikkut aallakaatitsissutit 12-it nannunut Tunup avataani sikumi ingerlaartuniittunut aammalu Svalbardip Avannaata kitaaniittut ikkunneqarput. Nannut uumaffigisartagannaavanut tunngasunik misissuineq siunertavoq. 2008-mi nannunut tunngasunut mingutitsinerit misissorneqarneri Danmarks Miljøundersøgelse suleqatigalugit ingerlanneqarsimapput.

Arferit angisuut: Misissuinerit annertuut arlaqartut ilaattut arfiviit uumasooqatigiinnikkut arfeqatigiillu katitigaaneritigut misissuiffigineqarput University of Washington institutionillu allat suleqatigalugit, piniartullu Qeqertarsuarmeersut martsimit majimut Qeqertarsuup Tunuani arfivinniit pisunik misissugasani 64-inik katersipput.

Misissugassat suaaneriniq misissuinermit arfeqatigiinillu paasiniaanermi atorneqassapput. Kiisalu arfiviit

13-it april-majimi qaammataasatigoortunik nassitsissuserneqarput marlullu fluorometerinik misissuutinillu allanik atortulernerqarlutik. Piffissami tassani qamutaasamik immap iluatigoortumik nerisarissagunagaannik katersisoqarpoq. Qaammataasakkortumik nassitsissut sivisunerpaamik nassitsisoq qaammataini arfinilinni ingerlavoq.

Arfiviit qipoqqaallu nerisaannut tunngatillugu sanilliussisinnajumalluni immikkoortorta Qeqertarsuup Tunuani tamatumalu eqqaani University of Washington suleqatigalugu arfivinnik 11-nik qaammataasakkoortumik nassitsissusiliivoq junip ingerlanerani. Sivisunerpaamik nassitsisoq qaammataini sisamani ingerlavoq.

PhD-studie-mut atatillugu Aarhus Universitet aamma Woods Hole Oceanographic Institute suleqatigalugu DTAG-it (assigiinngitsunik arlalinnik misissuut millugussisaatilik) atorparput arfiviit Qeqertarsuup Tunuani neriniartut ingerlaasiat misissorniartulugu aammalu Nuup kangerluani qipoqqaat angalaasiat qanimut misissorluarniarlugu. Arfernut assigiinngitsunut taakkununga marlunnut tamanut D-TAG-it arfineq pingasut ikkunneqarput. D-TAG-it nipinik arferillu aalaasiannik sukumiisumik 3D-millu katersuisuusut milluguttartulertulugit arferup qaavanut inissinneqartarput. Nalunaaquttap akunnialui qaa-

Misissuisuuneq Mads Peter Heide-Jørgensen qilalukkat tuugaavi aallaavigalugit utoqqaassusiliisoq.
ASS. FERNANDO UGARTE

ASS. FERNANDO UGARTE

ngiukkaangata namminneerlutik katattarput taavalu kingornatigut katersorlugit paasisutissat katersugaat computerimut downloaderneqartarlutik.

Majimit septemberimut qipoqqaat Nuup kangerluaniittut najortagaallu misissorpagut assilisanik aammalu nunamiit nasiffinniit teodolit atorlugu ilisarsiniuserluta. Suliaq taanna Aarhus Universitetimi specialimik paasiniaanerup ilagaa. Qipoqqaat 20-t ataasiakkaarlugit assilisat atorlugit ilisarineqarput. Taakkunannga 8-t (40%) Nuup kangerluani 2007-imi aamma assilinqarsimasuupput, tamannalu takussutissaavoq arferit ilaasa Nuup kangerlua ukiut tamaasa ornigannaarigaat aasaanerani neriniarfigisarlugu. Taamatuttaaq angallatinik qipoqqarnik takornariartitsisarnerup sunniutai misissorpagut.

Nipimut immiussissut 2007-imi oktoberimi Davis Strædemut University of Washington-ip Pinnngortaleriffiullu kisarsimasaat 2008-mi septemberimi qaqinneqarpoq. Taannalu immap iluani qaammatini 11-ni kipisuitsumik immiussanik imaqarpoq. Immiutanik misissuigallarnerit takutippaat uisaallannartumik ukiuunerani tigaagulliusaat amerlasuut nipaata Davis Strædemi immiunneqarsimasut.

Arfanniarnermut Ataatsimiititaliaruup Ilisimatuunut Ataatsimiititaliaata, IWC (Videnskabelige Komité) ataatsimiinneranni ilisimatuut 14-it ilisimatuutut misissuinermit allaaserisanik saqqummiussippat siornatigut tikaagullinnut, tikaagulliusaanut arfivinnullu pisassiissutissanut tunngatillugu siunnersuisarsima-

nitsinnik tapersiissutaasunik. Ilaatigut inerniliineqarpoq Kitaani qippat ukiumut 10-t pisarineqartarnerata arfeqatigiit taakkua akornusernaviannngikkaat.

Arferit mikisut: Tunumi Kitaanilu piniartut qilalukkanit qernertanik misissugassanik ikittuunngitsunik katersuisimapput qilalukkat qernertat pillugit Københavns Universitetimi PhD studiamut atugassanik. Qilalukkanit qernertanik misissugassat misissorneqassapput timip kingornussassaasigut pissutsinik amerlasuunik, kinguaasioriaatsimut aammalu utoqqaassutsimik periaatsit nutaat atorlugit aalajangiisarnermi qanittukkut periaasiulersut atorlugit aalajangigassanik.

Immikkoortorta q Augustusimi Tunup avataani timmisartumit qilalukkanik qernertanik nakkutilliivoq. Nakkutiillinerup taassuma inerneraa Scoresbysundimi 1983-ip kingornagut siullermeersumik qilalukkanik qernertanik amerlassusiliineq, aammalu Scoresbysundip kujataani siullerpaamik amerlassusiliineruvoq. Angusat taakkua pissutaallutik Tunumi qilalukkanik qernertanik piniarnermut siullermeerluta inassuteqaateqarsinnaasimavugut.

Tamaani piniartut ikiorsiullugit Scorebysundimi sumiiffinni assigiinngitsuni ujarlerpugut qilalukkanik qernertanik nalunaaqutsersuiffissatut piukkunnartorsiorluta. Piukkunnartut arlallit nassaaraagut siunissamilu sulinissami suleqatigisarsinnaasatsinnik pilersitsilluta.

Misissuisuuneq Mads Peter Heide-Jørgensen aamma PhD-liortoq Eva Garde qilalukkat tuugaavisigut utoqqaassusilersoraat. ASS. FERNANDO UGARTE

Immikkoortortap qilalukkat qernertat ingerlaartarfii najortagaasalu assigiinngitsut ataqtigiissutigisinaasaat paasiniarlugit nalunaaqutsersuinnermut nu-kiit ikittuunngitsut atorsimavai. Pingarnerpaasimavoq ukiuunerani Uummannami Qeqertarsuullu Tunuani qilalukkat qernertat pisaasartut aasanerani sumiittarffiisa ilisimasaqarfignissaat.

Qaanaami piniartut augustusimi qaannamiit qilalukkat qernertat 9-t qaamataasakkoortumik aallakaatitsissutinik ikkussivigaat. Taakua ivertinneqarput piniartut unaavi atorlugit. Misilittakkagut malillugit Inglefield Bredning-imi qernertanik nalunaaqutsersuineq pitsaanerpaaq tassaavoq piniartunik, periaasitoqaat atortillugit ikiorteqarneq. Ajoraluartumik ivertitat ikkunneqarnermik kingorna sapaatip akunerini ikittuinnarni aallakaatitsisimapput. Qilalugaq qernertaq ataaseq 'nammattakkamik' aallakaatitsissusigaq novemberimi Uummannami qassutinik pisaavoq. Aallakaatitsissut taanna qaammatini arlalinni aalakaatitsiuarsimavoq. Qilalugaq qernertaq taanna Kitaaniit Canadap issittortaanut ingerlaartilugu taamaalillunilu peqarfiit taakkua ataqtigiinnerat uppernarsineqarpoq.

Ingerlatat allat: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik februarimi Katuami piniartunik isumaqtigiissitsivoq. Oqallinnermi suleqatigiikkuutaanilu peqataanerup saniatigut imikkoortortaq pilersaarusiortitanut peqataavoq arferit, nannut timmissallu imarmiut pillugit saqqummiilluni.

2007-imi immikkoortortani sulisut DMU peqatigalugu allakkialioqataapput, tassuuna Kitaani aluminiunik aatitsiviliorfiup pilersinneqarneratigut sunniutissanut tunngatillugu misissuinnermi paasissutissat pigineqartut saqqummiunneqarlutik. 2008-mi DMU peqatigalugu nalunaarusiamut uunga tunngatillugu pisortat tusarniaanerinit arlalinnut peqataasarpugut.

Immikkoortortami sulisut uuliasiornermut atatillugu avatangiisinut tunngatillugu nalilersuinerit marluninik nalunaarusiorneqarnerannut 2008-mi atuakkioqataapput – taakkua marluk DMU-mit piareersarneqarsimapput. Naqitap aappaa Baffin Bugtimut (KANUMAS West) tunngavoq aappaalu Grønlandshavemut (KANUMAS East) tunngavoq. Nalunaarutit taakkua Aatsitassanut Pisortaqarfimmit piniarneqarsimapput.

Novemberimi Miluumasunut Timmissanullu immikkoortoq CITES pillugu - Non Detriment Findings (NDF) – case study-qartitsivoq, workshop-i CITES-imit aaqqissuunneqarpoq. Maleruagassat imaattumik nalunaarusiornerup piareersarnerani atukkagut aamma workshopimiit inerniliissummik inassuteqaarteqarnermi atornerqarput.

Kulturip Unnuani Pinngortitaleriffik inuppassuarnik pulaarneqartarpoq. Biolog Nikoline Ziemer aalisakkat pillugit paasisutissiisooq. ASS. PINNGORTITALERIFFIK

2008-mi immikkoortortaarfik ilisimatuussutsikkut suleqatigiinnermi siunnersuusiornermilu ukununnga peqataavoq: NAMMCO, IWC, Circumpolar Seabird Working Group (CSWG), CircumArctic Rangifer Monitoring and Assessment Network (CARMA) kiisalu ICES/NAFO Working Group in Hap and Hooded seals aamma CITIES.

2008-mi suleqataapput: Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaarfik, Aaqqissuussanermut Avatangiisinullu Pisortaarfik, Department of Fisheries and Oceans (DFO, Canada), Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), National Marine Mammal Laboratory (USA), Applied Physics Laboratory (USA), Naturhistorisk Museum (DK), Naturhistorisk Museum (Norge), St. Andrews University (Scotland), Århus Universitet, Københavns Universitet, Wood's Hole Oceanographic Institution (USA), North Atlantic Marine Mammal Commission (NAMMCO), Grønlands Kommando (Danmark), Norsk Polar Centre (Norge), National Audubon Society (Alaska), British Antarctic Survey

Paasisutissiisarfik

Paasisutissiisarfiup Pinngortitaleriffiup suliffiup iluani avataanilu isumagisassat suliarsarpai. Suliassat sulisutigut immikkoortortaarfinni marluusuni sulisut qanimut suleqatigalugit sularineqartarput. Inuiaqatigiinnut paasisutissiineq ingerlanneqartarpoq tusagassiuutitigut nalinginnaasutigut soorlu aviisitigut, TV, radio, qupperneq nittartagaq, qupper-sakkat, nalunaarusiat saqqummersitsinerillu.

Paasisutissiisartup aammattaaq paasisutissii-nermut tunngasuni apeqqtini siunnersortarpai, aammalu paasisutissiisarfiup pisortap suliassaani annikinnerusuni ikiortarpaa.

Paasisutissiisartoq tusagassiuutini assigiinngitsuni apersuinerni peqataasarpoq, pingaartumik oqallinnerni biologillu siunnersuinerannut atatillugu. Aammattaaq paasisutissiisarfik aaqqissuussinerni anner-tuuni soorlu Unnuk Kulturisiorfimmu peqataasarluni. Ukiut tamaasa Unnuk Kulturisiorfimmu inuit tuusintit arlallit Pinngortitaleriffik pulaatarpaat.

Siunertat

Pinngortitaleriffik tassaavoq Namminersornerullutik Oqartussat pinngortitap ilisimatusarfigineqarneranut qitiusoqarfiat, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 6-ik kut 8. juni 1994-imeersukkut pilersinneqartoq. Sullissiveqarfiup pisuussutit uumassusillit (naasut uuma sullu) Kalaallit Nunaanniittut eqqaaniittullu nungusaataannigsumik iluaqutigineqarnissaanni ilisimatuussutsikkut tunngavissat katersorlugillu annertussavai, kiisalu avatangiisit uumasooqassuserlu isumannaallisassallugit. Ilisimasat taakkua pingaartumik siunnersuinermut, sullissiveqarfiup Namminersornerullutik Oqartussanut suliaanut, tunngavittut atorineqassapput.

Pinngortitaleriffiup Namminersornerullutik Oqartussat, kommunit allallu naasut uumasullu iluaqutigineqarnissaanni aqutsinermut atasumik siunnersortarpei. Siunnersuineq ilaatigut Naalakkersuisunut toqqaannartumik ilaatigullu nunani tamalaani sulinaqatigiiffiit Kalaallit Nunaata sinniisuuffigisai assigiinngitsut aqqutigalugit pisarpoq. Sullissiveqarfik tamatuma saniatigut nunani tamalaani pisussaaffinnut assigiinngitsunut atatillugu Kalaallit Nunaannut sinniisuvoq, Kalaallit Nunaata ilisimatusarfittut suliaasaqarfiisa iluanni. Pinngortitaleriffik ilisimatusarnerit inernerisa tamanut saqqummiunnissaannut pisussaataitaavoq. Sullissiveqarfik tamatuma saniatigut avatangiisit, pinngortitaq sullissiveqarfiullu suliaasaqarfiisa iluanni ilisimatusarneq pillugit kikkunnut tamanut paasissutissiisassaaq.

Suliassat

Pinngortitaleriffiup ilisimatuussutsikkut suliai pingartumik makkununga sammitinneqarput

- pisuussutit pillugit naliliinerit (uumasoqassutsimik misiliinerit)
- uumasooqassutsimik agguataarinerit killilersuinerillu

- uumasut aalajangersimasut amerliartortarnerat amerlassusiisalu ilisimatusarfiginerat
- uumasut aalajangersimasut erniortarnerat ataqtigiinnerallu pillugu ilisimatusarneq
- atortut naliliivigineqarnerat ineriartortinnerallu
- silaannaap allannguutaasa kinguneri

Ilisimatusarneq uumasorsiuut misissuinerisigut toqqaannartumik (uumasoqassutsimik misiliinerit, misiligutissanik katersuineq il.il.) aammalu pisanit tunisanillu toqqaannangikkaluumik misissueqqis-sarnerit aqqutigalugit pisarpoq.

Aaqqissuussaaneq

Pinngortitaleriffiup siulersuisui sullissiveqarfimmut pingaarnertut akisussaapput qulakkiissallugulu sullissiveqarfiup suliassat inatsisitigut pisussaaffilikkat sapinngisamik pitsaanerpaamik sularissagai, aningaasatigut killiliussat, ukiumoortumik aningaasanut inatsimmi tunniunneqartartut, iluanni. Siulersuisut suleriaasissaq aalajangersassavaat ukiumoortumillu suliassatut pilersaarutit missingersuusiiallu akuersissutigisassallugit.

2008-mi siulersuisut ima inuttaqarput:

LENE KIELSEN HOLM, siulittaasoq, ICC

STEFFEN ULRICH-LYNGE, Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

LISE LENNERT OLSEN, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

AMALIE JESSEN, Piniarnermut Aalisarnermullu Naalakkersuisoqarfik

MAKKAK H. NIELSEN, Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut

PETER OLSEN, KNAPK

JENS K. LYBERTH, Sulisitsisut

SØREN RYSGAARD, suleqatit aallartitat (Pinngortitaleriffik)

KAJ SÜNKSEN, suleqatit aallartitaat (Pinngortitaleriffik)

Sullissiveqarfiup ulluinnarni ingerlannera Pinngortitaleriffiup pisortaata isumagaa sullissiveqarfillu avammut sinniisuuffigalugu. Sullissiveqarfiup suliasani, siulersuisunit suliassiissutigineqartut, sapinngisamik pitsaernerpaamik suliarinerai pisortap qulakki-issavaa. Siunnersuisartutut ataatsimiititaliaq siulersuisunut attuumasutut inissisimavoq. Ataatsimiititaliap ilaatigut sullissiveqarfiup suliassatut pilersaarutaanut siunissamullu ungasinnerusumut periaasisaasa suliarineqarnerannut akuersissutigineqarnerannullu atatillugu siulersuisut siunnersortassavai.

Pinngortitaleriffik aqqissuussaavoq aalisakkanut raajanullu immikkoortortaqaqfilerlugu, miluumasunut timmissanullu immikkoortortaqaqfilerlugu, aqut-sinermut immikkoortortaqaqfilerlugu kiisalu paasisutissiinermut allattoqaqfilerlugu. Immikkoortortaqaqfiit tamarmik immikkoortortaqaqfimmip pisortaqarput pisortamut toqqaannartumik atassuteqartunik. Paasisutissiinermut allattoqaqfik tassaaavoq atorfillit suliffeqarfiat pisortamut toqqaannartumik atassuteqartoq. Suliatigut immikkoortortaqaqfimmip ilassutitut avataaniit aningaasaliissutinut "Imaani pinngortitap ataqatigiinneranut Silaannaallu sunniutaannut Qitiusoqarfik" pilersinneqarpoq professorimit pisortamut toqqaannartumik atassutilimmit siulersorneqartoq.

Aningaasalersornera

Pinngortitaleriffiup suliassai inatsisitigut pisussaaf-filikkat Namminersornerullutik Oqartussanit tunngaviusumik aningaasaliissutitigut aningaasalersorneqarput. 2008-mi aningaasaliissutit 41,6 mio. kr.-iupput saniatigullu ilassutitut aningaasaliissutit 3,5 mio. kr.-it sullissiveqarfiup umiarsuaata misissuutip Adolf Jensenip motooriiqqanerata kinguneranik. Taakkununga ilassutitut aningaasatigut isertitanit akilerneqartartut suliffeqarfik ingerlanneqarpoq tikeraanut inissiap aamma umiarsuit ingerlannerannut kiisalu kiffartuussinerit tunineqartarnerannut atatillugu.

Tunngaviusumik aningaasaliissutit saniatigut Pinngortitaleriffiup ukiumoortumik avataani aningaasaliissutit pissarsiarisarpai misissuineranut assigiinngitsunut ilisimatusarnikkullu pilersaarutinut, takkunanga ilaat ukiut arlallit ingerlanneqarlutik. 2008-mi avataaniit aningaasaliissutinik atuineq 28,8 mio. kr.-iuvoq.

2008-mi Pinngortitaleriffimmut aningaasaliissutit katillutik imaapput

Aningaasanut Inatsimmi aningaasaliissutit	41,6 mio. kr
Illassutitut aningaasaliissutit	3,5 mio. kr
Avataaniit aningaasaliissutit	28,8 mio. kr
Katillugit	73,9 mio. kr.

Suliniutit avataaniit aningaasalersugaasut 2008:

Avatangiisinik Aqutsisoqarfik aammalu

Nukissiuuteqarnermut Aqutsisoqarfik, DK

MarinBasis Nuuk	1.600.000
Assartuineq Nuuk Basis	570.000
MarinBasis Zackenberg	1.864.000
Qilalukkat qernertat misissuineq Tunu	117.000
Qilalukkat qernertat kisitsineq Tunu	1.130.000
Baffinip Ikerani aavernik misissuinerit	190.000
Kitaani aavernik kisitsineq	945.000
Kitaani aavernik nalunaaqutsersuineq	366.000
Freshlink	457.000

Kalaallit Nunaanni Ilisimatuussutsikkut

Misissuinerimut Ataatsimiititaliaq

Ph.d.-mik suliaq imeqqutaallat	299.000
Ph.d.-mik suliaq saattuat	37.000
Ph.d.-mik suliaq tappiorannartut	746.000
Ph.d.-mik suliaq immap naqqata uumasui/naasui	510.000
Ph.d.-mik suliaq qilalukkat qernertat	428.000
Qilalukkanik qaqortanik misissuineq	1.000
Immap sikua	37.000
EcoGreen	544.000
Freshlink	1.386.000
Arfivinnik nalunaaqutsersuineq	248.000

Aalisarnermut Piniarnermullu

Naalackersuisoqarfik

Tunup Kujataani kilisalluni misissuineq (EU)	2,634.000
Saarullit suffisarnerat (EU)	1.094.000
Qalerallinnik nalunaaqutsersuineq (EU)	240.000
Tunumi qalerallinnik misissuieriaasiliorneq (EU)	84.000
Tunup avannaani misissuineq 2007 (EU)	51.000
Qilalukkanit qernertanik misiligutissanik tigooraaneq	100.000

Inuussutissarsiornermut Naalackersuisoqarfik

Qipoqqarnut teodolitit	15.000
------------------------	--------

Kulturimut, Ilinniartitaanerimut, Ilisimatusarnerimut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Inuussutissamik atuineq aammalu CO2	53.000
Qeqertarsuup tunuani qilalukkanik qernertanik nalunaaqutsersuineq	25.000
Tuttut pillugit isumasioqatigiisitsineq	22.000

Tips og Lotto

Issittumi silamik misissuinerimut saqqummiineq	53.000
--	--------

National Oceanic Atmospheric Adm. (NOAA)

Qilalukkanik qernertanik misissuineq	142.000
--------------------------------------	---------

University of Washington

Arfernik angisuunik malinnaaviginninnerit NOPP	646.000
--	---------

Aage V. Jensens Fonde

Professorat	718.000
Nuuk-Basisimi atortorissaarutit	967.000
Angallammik inissiisarfiliorneq	144.000
Illumik alliliineq (2007-8)	5.130.000

Danmarkimi avatangiisinik misissuisoqarfik

Nannunik malinnaaneq (KANUMAS)	1.660.000
Qeqertarsuup Kitaani nannut (RD)	88.000
Qilalukkat qaqortat ingerlaarnerat (KANUMAS)	669.000
Immap naqqata naasui (KANUMAS)	1.175.000
KANUMAS SMV	150.000
BioBasis Nuuk (Miljøstyrelsen)	240.000
ALCOA GIS-imik nunap assiliaq	17.000
ALCOA tutut (APN)	1.250.000

Katillugit 28.842.000

Namminersornerullutik Oqartussat tunngaviumik aningaasaliissutaat atorlugit Pinngortitaleriffiup illuutimi angallataatimilu ingerlanneri aserfallatsaalerilu isumagisarpari.

Illutat

Pinngortitaleriffik Nuummiippoq tassanilu 1998 aamma 2000-imi marlunnik illutaliorneqarsimalluni. Illutat Aage V. Jensenip Aningaasaateqarfianiit Namminersornerullutik Oqartussanut tunissutaapput. Illutami pingaarnermi ipput allaffiit, laboratoriat, toqqorsiviit, sulliviit, atuagaateqarfik, nerisarfik ataatsimiittarfillu. Illup sanilequtaani ipput tikeraat inee- raat, tikeraat angerlarsimaffii, biiliisivik kiisalu ini ilinniartitsinermut, isumasioqatigiinnernut assigisaanullu tamalaanut atugassiaq. Misissuiffinni attuumasuteqartunit tikeraarlutik misissuiartortut sulisullu ineeqqanik aammalu immaqa allaffinnik sivikinnerusumik sivisunerusumillunniit attartorsinnaapput.

Umiarsuit

Pinngortitaleriffik marlunnik umiarsuaqarpoq misissutaasunik "Paamiut" aammalu "Adolf Jensen" kiisalu angallatit umiatsiallu minnerusut, soorlu ilaattigt misissuut nutaaq Aage V. Jensen II, immamik

misissuinermi aallaaviusartog pigalugit. "Paamiut" Canadamut aalisakkanik ataatsimoorussanik misissuinermi attartortinneqallattaartarpoq, "Adolf Jensenilu" aalajangersimasumik ukiumoortumik isumaqatigiissuteqarnikkut Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfimmut attartortinneqartarluni. Adolf Jensen (1967-imi sanaajusoq 167 BRT-iusorlu) annermik sinerissap qanittuani qaleralinnik, assagiarsunnik saarullinnillu misissuinermut atorneqartarpoq kiisalu avatangiisinik misissuineranut atatillugu misiligutissanik tigooraanermut atorneqartarluni.

Umiarsuaq misissuutitut suliaavoq taavalu panertuleriffimmik kiisalu masattuleriffimmik laboratoriarqarluni kiisalu misiligutinik assigiinngitsunik kateruinermut atortorissaaruteqarluni. Umiarsuup piniutai aalaakaasuupput soorlu ningittakkat, pullatit aammalu qassutit. Paamiut (1971-imi sanaajusoq 721 BRT-iusorluannermik avataani raajanik, qaleralinnik, saattuanik aamma aalisakkanik itisoormiunik misissuinermut atorneqartarpoq. Umiarsuaq kilisaataavoq aammalu masattuleriffik panertuleriffimillu laboratoriarqarluni kiisalu qarasaasiaqarluni, immami uuttortateqarluni kiisalu allanik misiligutinik tigooraanermut suliaqarnermullu atortorissaaruteqarluni.

- Aage V. Jensens Fonde mio-nit arlalinnik naleqartumik sulliviup 820 kvm-inik allinissaanut aningaasaliippat. Misissuiffiit, allaffiit, toqqorsiviit il.il. inissinneqassapput inunnut 25-nut suliffigisassat amerleriassallutik.
- Alliliissut KHR arkitekter-init tistarneqarpoq, suliarinnittuulluni entreprenørfirma Permagreen. Taakku Pinngortitaleriffiup tikeraanut najugaqarfissaatai sanaartornerani peqataaereput. Suliarinninnissamat aki 26 mio. kruunit misaanniippoq, saniatigt tistarneranut il.il. allanik aningaasartuuteqartoqassaaq.
- Atortorissaarutit nutaat iluaqutigalugit nunarput pingaaruteqartunik ilisimasanik qulakkeerrinnittoqassaaq, nunanillu tamalaanik suleqateqarneq annertusarneqarluni maanna siunissamilu pinngortitaq pillugu sulinermi.
- Nunatsinni klimap pissusai nunarsuarmut tamarmut sunniuteqarput. Nunat allanik ilisimatuunik suleqatiserinneeq annertusimavoq. Soqutiginninneq kalaallit inuiatqatigiit annertuumik iluaqutiginnaavaat, ilisimasallu annertusiartuinnartut pinngortitaq pillugu ingerlatsinermi, silallu pissusiata allanngornerisa kingunerisassaanut nalequssaanissamat atorluarsinnaallugit.
- Aatsitassarsiornermi umiarsuit angallatut suliffissualiorneqallu amerliartortut kinguneraa avatangiisinik misissuinerit amerliartornerat, Pinngortitaleriffiullu Danmarks Miljøundersøgelser-illu qanimut suleqatigiinnertik annertusissimavaat..
- Aage V. Jensens Fonde-t siusinnerusukkut nunatsinni pinngortitaq pillugu sulianut aningaasaleereerpoq: Pinngortitaleriffiup sanaeqarnera, Tunumi ilisimatusarfik Zackenberga, Kangerluarsunnguami (Nuuk) ilisimatusarfeeraq, teknikkikkut atortut, angallatit minnerit, ukiuni tallimani professorati, ilisimatusarnikkut suliat allat, atuakkallu arlallit saqqummersinneri.

Sulisut aalajangersimasumik atorfillit ingerlassamullu aalajangersumut atasumik sulisuusut

Ateq	Atorfik	Atorfinittoq	Suliunnaartoq
Aili Lage Labansen	Ilisimatoq	01.02.06	
Anja Retzel	Ilisimatoq	15.04.07	
Anna Haxen	Laboratorietekniker	01.05.06	
AnnDorte Burmeister	Ilisimatoq	01.05.96	
Aqqalu Rosing-Asvid	Ilisimatoq	26.04.93	
Arne Geisler	Biologassistent	01.12.03	
Bernhard Christensen	Allaffeqarfimmi pisortaq	01.10.07	31.04.08
Bjarne Lyberth	Ilisimatoq	01.01.04	
Bula Larsen	Paasisutissiisoq	15.08.07	
Carsten Egevang	PhD ilinn.	01.05.02	
Christine Cuyler	Ilisimatoq	01.10.96	
Ditte Mikkelsen	Ilisimatoq	15.01.07	30.09.08
Ella Nørlund	Kontorfuldmægtig	01.03.00	
Erik W. Born	Misissuisuuneq	01.12.83	
Fernando Ugarte	Miluumasut Timmissanullu immik. pisortaq	01.08.07	
Finn Christensen	Biologassistent	01.11.06	
Flemming Heinrich	Angallatinik aquttoq	01.04.08	
Helle Siegstad	Aalisakkat Raajanullu immikk. pisortaq	01.01.92	
Henrik Lund	Ilisimatoq	01.12.08	
Henrik Philipsen	Logistikkoordinator	15.05.08	
Holger Hovgård	Misissuisuuneq	01.09.06	
Jean Francois Pages	Igaffimmi aqutsisoq	01.12.00	
John Mortensen	Ilisimatoq	15.03.07	
Josephine Nymand	Ilisimatoq	01.06.07	
Kaj Sünksen	Ilisimatoq	01.08.05	
Kathrine Lund Olsen	Allaffeqarnermut pisortaq	01.09.08	
Klaus Nygaard	Pisortaq	01.05.84	
Knud Kreutzmann	Pedel	15.09.08	
Kristjana G. Motzfeldt	Ilisimatoq	01.09.95	30.04.08
Kristine Engel Arendt	Ilisimatoq	01.08.05	
Kunuk Olsen Lennert	Programkoordinator	01.02.07	
Laila Egede	Overassistent	01.06.08	
Lars Heilmann	Angallatinik aquttoq	01.08.95	
Lars Maltha Rasmussen	Ilisimatoq	01.09.07	
Lars Witting	Ilisimatoq	01.02.98	
Lene Holm Kleist	Konsulent	01.11.08	
Lykke Geisler Reimer	Overassistent	01.08.01	
Mads Møller	Pedeli	21.08.06	12.02.08
Mads Peter Heide-Jørgensen	Misissuisuuneq	01.07.88	
Malene Simon	Ilisimatoq	01.05.05	
Marie Maline Vahl	Allaffimmi ilinniartoq	01.08.08	
Martin Emil-Blicher	Ilisimatoq	01.01.07	
Michael Kingsley	Misissuisuuneq	01.09.98	
Michael Rosing	Databasemik aqutsisoq	01.01.00	
Najaaraq Stach	Allaffimmi ilinniartoq	29.01.07	31.07.08
Nanette Harboe Hammeken	Ilisimatoq	01.06.08	

Ateq	Atorfik	Atorfinittoq	Suliunnaartoq
Nikoline Ziemer	Ilisimatoq	15.06.07	
Nive Brøns	Kontorfuldmægtig	01.02.08	
Paul Batty	Ilisimatoq	01.06.08	
Peder Aarrenstrup	Handyman	04.03.09	30.09.08
Pinar Kilic	Bioanalytiker	01.11.07	
Rasmus Lauridsen	IT Konsulent	01.08.05	31.06.08
Rasmus Nygaard	Ilisimatoq	01.02.08	
Regine Ananiassen	Igaffimmi ikiorti	24.08.07	
Rene Mathæussen	Biologassistent	01.12.02	
Ruth Due Hansen	Overassistent	01.04.05	31.07.08
Sofie Ruth Jeremiassen	Biologassistent	01.06.04	
Susanne Sass Hvass	Biologassistent	01.11.07	
Søren Rysgaard	Professor	01.08.05	
Thomas Juul-Pedersen	Ilisimatoq	01.11.07	
Tone Hatting	Kontorfuldmægtig	01.12.07	30.09.08

Umiarsuarmi inuttat aalajangersimasumik atorfillit**R/V Paamiut**

Børge S. Madsen, Skipper
 Birger Siverthsen, Overstyrmand
 Ole Jakob Petersen, 1. Styrmand
 Erik Krüger Hansen, Maskinchef
 Søren P. Jensen, 1. Mester

Piffissap ilaani inuttat R/V Paamiut

Apollo Andrassen
 Arne Hermansen
 Aron Kristensen
 Henrik Stach
 Ingeborg Heilmann
 Johan Davidsen
 Johannes Nielsen

Karl Utuange
 Knud Rachlev
 Malerso Mikaelson
 Niels Knudsen
 Oli J. Hansen
 Ragner Heinesen
 Sørine Poulsen

Umiarsuarmi inuttat aalajangersimasumik atorfillit**R/V Adolf Jensen**

Hans Lars Johansen, Skipper
 Isak Zeeb, Styrmand

Piffissap ilaani inuttat R/V Adolf Jensen

Hans Nuka Petersen

Danmarkimi Avatangiisinik Misissuisoqarfik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfialugu atorfeqartut

Flemming R. Merkel Forsker
 Winnie Martinsen Laboratorietekniker

Danmarkimi Aalisakkanik Misissuisoqarfik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfialugu atorfeqartut

Jesper Boje Seniorforsker
 Ole A. Jørgensen Seniorforsker

Deltidsansatte

Abel Petersen
 Adam Aronsen
 Adolf Jensen
 Amalie Egede Heilmann
 Ane Aronsen
 Anna Heilmann
 Anna Sofie Hurup Olsen
 Arnannnguaq Storch
 Anthon Zeeb
 Bjørn Rosing
 Claus Jensen
 Daniel Lindvig
 Dorte Søgaard
 Edvard Larsen
 Emma Rysgaard Haxen
 Flemming Heinrich
 Hans Kreutzmann
 Hans Kristensen
 Ib Qaavigaq
 Ilannguaq Qaernгааq
 Ingelise Olesen
 Isak Møller
 Jakob Cjr. Schmidt

Jakob Olsen
 Jan Yde Poulsen
 Jens Ostermann
 Johan Kristensen
 Johannes Eriksen
 Jørgen Sethsen
 Karl Peter Lange
 Kim Poulsen Krihn
 Kim Reimer
 Kirstine Hidarz Olesen
 Kristin Laidre
 Klaus Frederiksen
 Kristian Eipe
 Kristian Qujaukitsoq
 Kristoffer Petersen
 Kunuk Lennert Olsen
 Lars Peter Møller
 Lars-Kristian Kruse
 Luise Cederkvist Kristiansen
 Maia Elena Olsen
 Makkorseeraq Petersen
 Marie Stengaard Jensen
 Martine Jensen

Mette Kristensen
 Morten Kristensen
 Niels Hansen
 Nina O Therkelsen
 Nuka Møller
 Ole Birch
 Ottooraq Frederiksen
 Paneeraq Olsen
 Parnuna Petrine Egede
 Per Kannevorff
 Peter Simigaq
 Poul Dahl
 Puldaq Ulloriaq
 Rasmus Avike
 Rasmus H. Andreasen
 Rikke G. Hansen
 Samuel Josefsen
 Sascha Schiøtt
 Simon Jensen
 Steen Knudsen
 Suna Schleiss Thomsen
 Tabithe Eskildsen
 Thomas Zeeb
 Tuperna Larsen

Sulisoqarnikkut atugassarititat

Pinnngortitaleriffik 2007-imi Aningaasanut Inatsimmi ukioq naallugu 59-inik sulisoqarpoq. Taakkua pisortatut atorfinnut sisamanut allanullu 55-inut agguataarneqarput. Atorfiit allat tassaapput ilinniagartuutut atorfiit, teknikkikkut allaffissornikkullu atorfiit kiisalu ikiortit ilinniarnertuunngorniartut tiimimusiallit umiarsuarnilu "Adolf Jensen"-imi "Paamiut"-nilu inuttat tiimimusiallit. Tamatuma saniatigut tunngaviumik aningaasaliissutit suliffeqarfik suliassatut pilersaarutini avataaniit aningaasaliissutitigut atorfeqartitat (professori, ilisimatusartut, ph.d.-mik

Nunat arlallit peqataaffigisaannik ataatsimiittarnerit

Presentation of ongoing activities in Center of Marine Ecology and Climate impact. Nordic Network on sea-ice research – NetICE

Climate change in Greenland: New research and monitoring activities. Presentation in Katuaq 18th January at Winter Cities meeting in Nuuk, Greenland.

KVUG møde: København, DK, 23. januar.

Climate change in Greenland: New research and monitoring activities. Presentation at the CBird XIV Meeting on Conservation of Arctic Flora and Fauna – Circumpolar seabird Group 8th February in Nuuk, Greenland.

Circumpolar Seabird Group CBIRD XIV. Nuuk, 8.- 11. februar.

KVUG møde: Kangerlussuaq, Grønland. 10. februar - 11. marts.

CAFF Board Meeting. Nuuk, 12.- 14. februar.

Partnership Workshop, Circumpolar Biodiversity Monitoring Program. Washington DC, USA. 6.- 7. marts.

Intercessional IWC Workshop. København, 26. - 29. marts.

Deltagelse med foredrag ved TACC (TransAtlantic Climate Conference) i Thorshavn, Færøerne. 8.- 9. april.

15th meeting of the NAMMCO Scientific Committee. Qeqertarsuaq, 10.- 14. april.

ICES North Western Working Group, NWWG, ICES Nordvestatlantiske Arbejdsgruppe vedrørende bestandsvurdering af bl.a. torks, hellefisk og rødfisk. København, 21.- 29. April.

NetIce Workshop, Nordiske havis studier og netværk, Nuuk, 22.-24. April.

ICES, WGCRA, Krabbe assessment og forskning, Brest, Frankrig, 27. april - 2. maj.

Carbon cycling in Arctic marine ecosystems: Case study Young Sound. Presentation at "After the melt" conference 5th - 7th May, University of Aarhus, Denmark.

After the Melt – An international Conference on Ecological Responses to Arctic Climate Change. Aarhus, 5.- 7. maj.

Deltagelse i Nordisk arbejdsgruppemøde til udvikling af programmet om konsekvenser af klimaforandringerne på naturressourcer i Norden. København. 26.- 28. maj.

Guidance for the Minister of Foreign Affairs of Denmark, USA, Russia, Canada, Norway and premier of Greenland to Ilulissat glacier. Arctic Ocean Conference. Ilulissat. 27th - 29th May.

60th meeting of the IWC Scientific Committee. Santiago, Chile. 1.- 16. juni.

NAFO Scientific Council. Bestandsvurdering af fiskebestande i Nordvestatlanten. Halifax Canada. 4. juni-19. juni.

Society for Molecular Biology and Evolution SBE Annual Meeting. Barcelona, Spain. 5.- 8. juni.

ADCP workshop AWI, 'Freshlink', Bremerhaven, Germany, 18. juni.

NAMMCO videnskabelige arbejdsgruppe om grindehval; København, 6.- 8. juli.

Islandsk/Grønlandsk samarbejds møde, koordinering af forskningsaktiviteter i farvandet mellem Island og Grønland, Nuuk, 27. - 30. Juli.

Conference on the Acoustic Communication by Animals. Oregon State University, USA. 12. - 15. august.

ICES/NAFO Working Group on harp and hooded seals. Tromsø, Norge. 27.- 30. august.

Somile Plankton Workshop, K. Differences in plankton community structure in a West Greenland Fjord, Sømilestationen Dragerrup. 28.- 29. August.

ICES annual science conference. Præsentation vedr. Havisalgernes rolle i den pelagiske opblomstring. Halifax, Canada, september.

KVUG seminar. Kangerlussuaq, september.

Circumpolar Biodiversity Monitoring Program (CBMP) møde, "Developing Integrated and Sustained Arctic Terrestrial and Freshwater Biodiversity Monitoring Networks". Vancouver, British Columbia, Canada. 11.- 12. september.

Third International Symposium on Biomolecular Archaeology ISBA 3. York, UK. 14.- 16. september.

NAFO videnskabelige udvalg, NAFO årsmøde; formanden i STACFIS (stående udvalg for videnskab om fiskeri); Vigo, Spanien, 22.- 26. september.

KVUG møde: København, Danmark. 24.-25. september.

Planlægningsmøde for isbjørnестudier.
København. 25.- 26. september.

CAFF Board Meeting. Ilulissat,
30. september – 2. oktober.

NAFO, Scientific council meeting,
oktober, København.

FreshNor workshop on 'Observational
challenges in establishing a better
freshwater budget for the Nordic Seas for
now and in the near future', Reykjavik,
Iceland, 6.- 7. oktober.

NISE workshop, 'The challenge of observing
freshwater fluxes in the Godthåbsfjord
system', Selfoss, Iceland, 7. – 8. Oktober.

NAFO/ICES rejemøde. Biologisk vurdering af
rejer i Nord Atlanten.
København, Danmark. 22.- 30. oktober.

NAFO videnskabelige udvalg rejemøde;
ansvarlig for bestandsvurdering, rejer i
Vestgrønland. København, 22.-30. Oktober.

7th International Flatfish Symposium,
fladfiskesymposium. Sesimbra, Portugal,
1. – 6. november.

12th North American Caribou Workshop,
"Integrating Understanding Across
Ecotypes". Happy Valley, Labrador, NFLD,
Canada. 3.-5. november.

Third North American Sea Duck Conference.
Quebec City, Canada. 10. - 14. november.

KYSTogFISK workshop, "Hybrid management
systems and their impact on the industry
and the local communities", Roskilde,
11.-12. november.

Møde i Canadian National Marine Mammal
Peer Review Committee (ekstern revisor),
Nanaimo, B.C., Canada, 17.- 20. november.

CITES Non-Detriment Findings Workshop.
Cancun, Mexico. 17. – 22. november.

Sea ice biogeochemistry – an over looked
factor in the climate system? Presentation
at Zackenberg symposium, Danish Polar
Center, København, 22. november.

Deltager som tilfornrdnet til Hjemmestyrets
forhandlinger med EU:
København, 24. november.

5th CARMA (CircumArctic Rangifer
Monitoring & Assessment); Circumpolar
monitoring of Rangifer populations,
"Putting it Together". Vancouver, British
Columbia, Canada. 2. - 4. december.

IWC West Greenland minke whale
assessment meeting. Cape Town, Sydafrika.
6.- 10. december.

International stock assessment mini-
workshop at the University of Cape Town.
Cape Town, Sydafrika. 8.- 12. december.

Marine monitoring and research studies
in Greenland. T18 Marine productivity and
biogeochemical fluxes in the changing
Arctic. Arctic Change, Québec, Canada,
9.- 12. december.

Linking Ice Sheet Freshwater Discharge and
Marine production in Greenland via Fjord
Circulation. 'FreshLink', an Interdisciplinary
Project Involving Researchers from Multiple
Countries. Eos Trans. AGU, 89(53),
Fall Meeting
15th - 19th December San Francisco, US.

Naalagaaffeqatigiinni ataatsimiitarnelit

Tilforordnet til Fiskeri Rådet (løbende
møder i 2008)

GN repræsentant i Fiskerikommissionen
(løbende møder i 2008)

Deltagelse i flere af fiskerirådets
torskeforvaltningsgruppemøder, Nuuk.

Høringsmøder, ALCOA SMV-informations-
møder. Nuuk, Maniitsoq og Sisimiut.
8. - 15. januar.

Seminar for GFLK's fiskeriobservatører.
8. januar, Nuuk.

Surveyworkshop, evaluering af
surveyarbejdet. 9. – 21. januar, Nuuk.

Fangerseminar. Nuuk, 19. – 21. februar.

Koordineringsmøde Nuuk & Zackenberg
Ecological Research Operations. DMU,
Roskilde. 27. - 28. februar.

Femte Dansk Havpattedyrssymposium.
Naturhistorisk Museum, Aarhus Universitet.
Århus, 29. februar.

ECOGREEN møde, København, 12. Marts.

FreshLink møde, København, 14. marts.

Dialogmøde med KNAPK og hjemmestyre,
PaFu afdelingen. Pinngortitaleriffik, Nuuk.
27. marts.

Pattedyrmøde 2008. Dansk
Pattedyrforening. Hillerød, 28. marts.

Fugle Arbejdsgruppen (FAG) – bredt
sammensat arbejdsgruppe omkring
ændring af Fuglebekendtgørelsen.
Pinngortitaleriffik, Nuuk. 28.- 29. april og
26. maj.
Grønlands Naturinstitut og DMI workshop,
Nuuk, 3. September.

Seminar om det åbne land, DIM. Skt. Georgsgilde, Nuuk. 16.- 17. oktober.

Evalueringsmøde NERO/ZERO working groups. Dansk Polar Center, København. 19. - 20. november.

Møde for danske fagornitologer. Kalø, 21. november.

FreshLink møde, København, 11. december.

Misissuiffimmut ornigulluni sulinerit

Årlig Survey 2008 med R/V Paamiut. Tre uger Nuuk - Ilulissat.

MarinBasis-Nuuk, collection of benthic samples for long time series in respect of Climate change, Kobbefjord, Nuuk.

Bundfauna produktion og vækstdynamik, hver 14. dag, Kobbefjord

MarinBasis-Nuuk, Indsamling af lang tids-serie af oceanografiske parametre i et klimaperspektiv. Hver måned, Godthåbsfjorden.

Gydeprojekt, modenhed hos indenskærs torsk, månedlig indsamling, Godthåbsfjorden.

Prøvetagning af havis, december - april, omkring Nuuk.

Regelmæssige hydrografiske målinger i Kobbefjord, januar - oktober, Kobbefjord.

Prøvetagning i Kobbefjord, februar og maj.

Indsamling af data fra gydende torsk, Sisimiut, 4. - 11. februar.
Indsamling af måleprøver fra vinterfiskeriet efter hellefisk og forberedelse til spørgeskemaundersøgelse, Uummanaq, Saattut, Ikerasak og Ukkusissat. 26. februar- 7. marts.

Indsamling af måleprøver fra vinterfiskeriet efter hellefisk, 26. februar - 7. marts, Ilulissat.

MarinBasis, Nuuk - månedligt feltarbejde. Godthåbsfjord. Marts-oktober 2008.

Mærkning og satellitsporing af isbjørne i Østgrønlandsisen, 1. marts - 6. april.

Caribou Demografic, flokstruktur og distribution for Akia-Maniitsoq bestanden. Akia-Nordlandet, Nuup Kommune. 3. - 18.marts.

Forberedelse til spørgeskemaundersøgelse, Upernavik, Aappilattoq, Tasiusaq og Innaarsuit, 8. - 13. marts.

Fresh-Link, Studere ændringerne i Grønlands indlandsis randområde, Kapisillit, 9.- 11. marts.

Fresh-Link, Studere ændringerne i Grønlands indlandsis randområde, Kapisillit, 16.- 18. marts.

Bongo indsamling m. Erisaalik, Nuuk, 18. marts.

Fresh-Link, Studere ændringerne i Grønlands indlandsis randområde, Kapisillit, 23.- 25. marts.

Mærkning og satellitsporing af hvalrosser i drivisen vest for Sisimiut, 25. marts - 8. april.

Caribou Biomass, indsamling og prøvetagning af 47 rensdyr fra Akia-Maniitsoq bestanden til CARMA, det internationale samarbejdsprojekt angående fysisk kondition hos rensdyr under klimaændringer. Akia-Nordlandet, Nuup Kommune. 27. marts - 18.april.

Bundfauna indsamling, Nipisat Sund, 1.- 3. april.

Spring bloom production and secondary production in Disko Bay, Arktisk Station, 12. - 25. april.

GreenArc, Biokemiske undersøgelser af is, vandsøjle samt sediment, Nordpolen, 14. - 27. april.

Bongo indsamling m. Erisaalik, Nuuk, 16. april.

Regelmæssige hydrografiske målinger i indre Godthåbsfjord, april - december, Godthåbsfjord.

Undersøgelser af havisalgesamfund, Kobbefjord april 2008.

Flytælling af hvalros og observations-flyvning over havis, Vestgrønland. April.

Diverse Grønlandshvalundersøgelser, Disko Bugt. April.

Rideundersøgelser i Nuup Kangerlua. April - juli.

Rensdyrsporing, påsætning af satellit-halsbånd på 40 rensdyr fra Akia-Maniitsoq bestanden. Til overvågning af rensdyrenes anvendelse af græsningsarealer, deres sæsonbevægelser, kælvningsområder og anden aktivitet, Maniitsoq og Nuuk Kommune. 30. april - 7. maj.

MarinBasis Nuuk, Benthos, Kobbefjord, 1. - 10. maj.

- Undersøgelse af grønlandshvalens fourageringsadfærd med DTAG. Qeqertarsuaq, 1. - 23. maj.
- Undersøgelser af effekten af hvalsafari på pukkelhvalers dykkeadfærd, samt optælling af pukkelhvaler med survey og teodolit til Nuuk Basis. Godthåbsfjorden, 1. maj - 1. september.
- MarinBasis, fiskelarver, månedlig indsamling, Godthåbsfjorden, samt 11. - 14. maj.
- Undersøgelse af site fidelity af pukkelhvaler i Godthåbsfjorden med foto-identifikation. Samt optælling af pukkelhvaler til Nuuk Basis. Godthåbsfjorden, 1. maj - 1. september.
- BioBasis, monitoring. Kobbefjord, Nuuk. 23. maj - 26. september.
- Undersøgelse af pukkelhvalens fourageringsadfærd i Godthåbsfjorden med DTAG. 26. maj - 13. juni.
- Pukkelhvalmærkning i Disko Bugten. Juni.
- Undersøgelser af vandkemi og fluorescens langs en klimagradient. Juni 2008. Godthåbsfjord.
- Fugletællinger for MarinBasis, Nuuk, Qeqertannguit, Kobbefjorden, Qarajat Qeqertat og Nunngarussuit området. Nuuk, 5. juni - 3. juli.
- Fly-survey efter edderfugle og spættede sæler i Sydøstgrønland, 9. - 29. juni
- Mærkning og satellitsporing af hvalrosser i drivisen i Ikeq/Smith Sund. Qaanaaq, 10. juni - 11. juli.
- Ungtorskesurvey, ungtorsk indeks, Godthåbsfjorden 23. - 25. juni, Sydgrønland, 3. - 16. juli. ,
- Torskegydeprojekt, [dato](#), Paamiut og Qaqortoq.
- Reje/fisketogt, Ilulissat - Nuuk, 5. - 24. juli.
- Garnsurvey Nuuk området, 23.- 27. juni; 11. og 18. juli.
- Krabbemonitering med Nanna L. Sisimiut og Disko Bugt 28. juni - 21. juli.
- Genfangst af terner og sabinemåger udstyret med data loggers, samt reproduktionsstudier. Sandøen, Young Sund, Nordøstgrønland. 7. juli - 26. august.
- Hellefisketogt, Nuuk, 19. september - 3. oktober.
- Opsætning af kamera til monitoring af spættet sæl i elven Majoqqaq. Maniitsoq, 11. juli.
- Mærkning og satellitsporing af hvalrosser i Young Sund. Østgrønland, 16. - 28. juli.
- Havfugleundersøgelser i forbindelse med KANUMAS Vest olieeftersøgningsområde, samt monitoring af lomvier og rider. Nordlige Upernavik og Qaanaaq, 21. juli - 16. august.
- EcoGreen, Indsamling af oceanografiske parametre og forsøg med zooplankton i et klimaperspektiv, Godthåbsfjorden, 22. juli - 8. august.
- Indsamling af prøver fra narhvalfangst. Qaanaaq, 22. juli - 16. august.
- ECOGREEN togt i Godthåbsfjorden - sedimentarbejde, 23. juli - 4. august.
- EcoGreen (DANA), fiskelarver, Godthåbsfjorden, 23. juli - 3. august.
- MarinBasis Zac., årlige monitoringsprogram af Young Sund, NØ Grønland. 27. juli - 20. august.
- Fugletælling, månedligt efterår-vinter, Nipisat Sund.
- MarinBasisZackenbergl. Daneborg, NØ Grønland, august.
- Lakseindsamlingsprojekt i Nuuk, samt koordinator for det internationale team af indsamlere. 1. august - 31. oktober.
- Narhvaloptælling, Østgrønland, august.
- Narhvalmærkning, Qaanaaq, august.
- Bongo indsamling m. Erisaalik, Nuuk, 4. aug.
- Rekognoscering for narhvalmærkning i Østgrønland. 5. - 21. august.
- Garntogt efter hellefisk med chartret kutter Nuuni, Disko Bugten, 8.- 22. August.
- Kanumas, collection of benthic samples for geochemical data, basic transect survey of the Kanumas West area, 12th - 26th August 2008.
- Trawlsurvey med Paamiut (Østgrønland) 13. august- 3. september.
- Kombineret hellefisk- og reje/fiskesurvey, undersøgelse af hellefiskebestanden ved Østgrønland. Danmarksstrædet, Grønland, 31. august - 17. september.

Forberedelse af satellitsporingsprojekt, samt opsætning af kamera til monitorering af spættet sæl. Aapilattoq, Nanortalik. 10. - 16. september.

Survey efter hellefisk i NAFO division 1C og 1D. Nuuk. 17. september – 7. oktober.

Hellefisketogt, Nuuk, 19. september – 3. oktober.

Bongo indsamling m. Erisaalik, Nuuk, 19. september.

Optælling af vandfugle i Nipisat Sund, Nuuk, 24. september – 11. december.

Narhvalmærkning, Niaqornat, november.

Bongo indsamling m. Erisaalik, Nuuk, 22. december.

Et automatisk lydoptager, udsat i oktober 2007 blev hentet og downloaded. Det indeholdt 11 måneders kontinuerlig under-vandlydoptagelse. Davis Strædet, September (R/V KNORR, WHOI/APL, Seattle)

Saqqumersitat

Bay, C., Aastrup, P. & Nymand, J. 2008. The NERO line. A vegetation transect in Kobbefjord, West Greenland. National Environmental Research Institute, Aarhus University, Denmark. 40 p. – NERI Technical Report no. 693.

Blicher, M. E., Josefson, A., Batty, P., Schiedek, D., Sejr, M. K., Hansen J and Rysgaard, S. (2008) Cruise report Kanumas West August 2008.

Blicher, M.E., Josefson A., Batty P., Schiedek D., Sejr, M.K., Hansen J., Rysgaard S. (2008) Cruise Report Kanumas West 2008: Benthic fauna in ecological key areas along the coast of Northwest Greenland. Greenland Institute of Natural Resources, Nuuk and National Environmental Research Institute, Denmark

Boertman, D., Johansen, K., Rasmussen, L.M., Schiedek, D., Ugarte, F., Mosbech, A., Frederiksen, M. and Bjerrum, M.. (udkast 2008) Preliminary strategic environmental impact assessment of hydrocarbon activities in the KANUMAS East assesment area. National Environmental Research institute and Greenland Institute of Natural Resources.

Boertmann, D., Rasmussen, L.M., Ugarte, F., Mosbech, A., Johansen, K., Schiedek, D., Frederiksen, M. and Bjerrum, M. (udkast 2008). Preliminary strategic environmental impact assessment of hydrocarbon activities in the KANUMAS West assesment area. National Environmental Research institute and Greenland Institute of Natural Resources.

Born, E.W., A. Heilmann, L. Kielsen Holm & K. Laidre 2008. Isbjørne i Nordvestgrønland - En interviewundersøgelse om fangst og klima, 2008. Pinngortitaleriffik – Grønlands Naturinstitut Teknisk Rapport Nr. 70: 112 pp.

Born, E.W., A. Heilmann, L. Kielsen Holm & K. Laidre 2008. Nannut Kalaallit Nunaata avannaata kitaani – Piniarneq silallu pissusaa pillugit apersuulluni misissuineq, 2006. Pinngortitaleriffik – Nalunaarusiaq Teknikkimut tunngasooq Nr. 70: 116 pp.

Burmeister, AD. 2008. Assessment of snow crab in West Greenland 2008 Teknisk Rapport nr.74, Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut, 48 pp.

Clausen, M.B. & Rasmussen, L.M. 2008. Hedehøg i Danmark ynglesæsonen 2008 – arbejdsrapport fra Projekt Hedehøg. Dansk Ornitologisk Forening. 23 s.

Cuylar, C. 2008. Intern feltrapport til GN, Caribou Satellite Collar Deployment. Field Report, GN Project No. 4235. 21 sider.

Cuylar, C. 2008 Intern rapport til CAFF og GN, Circumpolar Biodiversity Monitoring Program (CBMP) Workshop Vancouver, 11.- 12. september 2008. 4 sider.

Mikkelsen, DM, S. Rysgaard, J. Mortensen, A. Retzel, R. Nygaard, T. Juul-Pedersen, M. K. Sejr, M. E. Blicher, D. Krause-Jensen, P. Bondo Christensen, A. Labansen, C. Egevang, L. Witting, T. K. Boye, M. Simon, J. Nymand, P. Aastrup and M. Frederiksen 2008. "The MarineBasic Programme 2007" i Jensen, L.M. & Rasch, M. (Eds.) 2008. Nuuk Ecological Research Operations, 1st Annual report, 2007. Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation, 2008.

Dietrich R., R. Endler, J. Harff, B. Hentzsch, J. B. Jensen, A. Kuijpers, N., Krauss, T. Leipe, J. Lloyd, N. Mikkelsen, M. Moros, G. Nickel, K. Perner, A., Richter, N. Risgaard-Petersen, S. Rysgaard, T. Richter, P. Sandgren, V., Sheshenko, I. Snowball, E. Trost, J. Waniek,

- W. Weinrebe, A. Witkowski (2008). Deglaciation history, coastal development, and environmental change during the Holocene in western Greenland. Cruise Report R/V MARIA S. MERIAN. Cruise MSM 05/03. June 15 to July 4, 2007. West Greenland.
- Egevang, C., I. J. Stenhouse, Lars Maltha Rasmussen, Mikkel Willemoes & Fernando Ugarte.** 2008. "Field report from Sandøen, Northeast Greenland, 2008" Feltrapport, Grønlands Naturinstitut, 13 sider.
- Egevang, C.** 2008. "Forstyrrelser i grønlandske havfuglekolonier, med speciel fokus på ynglende havterner på Kitsissunnguit (Grønne Ejlend), Disko Bugt". Teknisk rapport nr. 71, Grønlands Naturinstitut, 21 sider.
- Egevang, C. & Stenhouse, I. J.** 2008. Mapping long-distance migration in two Arctic seabird species p. 74-76 i Klitgaard, A.B. and Rasch, M. 2008 (eds.). Zackenberg Ecological Research Operations, 13th Annual Report, 2007. Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation.
- Johansen, P., Aastrup, P., Boertmann, D., Glahder, C., Johansen, K., **Nymand, J., Rasmussen, L.M. & Tamstorf, M.** 2008: Aluminiumsmelter og vandkraft i det centrale Vestgrønland. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. 110 s. – Faglig rapport fra DMU nr. 664.
- Merkel F.R., Barry T.** (red.). 2008. Seabird harvest in the Arctic. CAFF International Secretariat, Circumpolar Seabird Group. -CAFF Technical Report 16: 77 s.
- Merkel F.R., Christensen T.** 2008. Seabird harvest in Greenland. I: Merkel F, Barry T (red.). Seabird harvest in the Arctic. CAFF International Secretariat, Circumpolar Seabird Group. -CAFF Technical Report 16: s. 41-49.
- Merkel F. R.** 2008. Bestandsstatus for ederfuglen i Ilulissat, Uummannaq og Upernavik kommuner, 2001 - 2007. Resultater fra overvågning gennemført af lokale optællere i samarbejde med Grønlands Naturinstitut. Grønlands Naturinstitut. Teknisk rapport 73: 36 s.
- Mikkelsen, D. M., Rysgaard, S., Mortensen, J., Retzel, A., Nygaard, R., Juul-Pedersen, T., Sejr, M., Blicher, M., Krause-Jensen, D., Christensen, P. B., Labansen, A. L., Egevang, C., Witting, L., Boye, T. K., Simon, M.** (2008) Nuuk Basic: The Marine Basic Program 2007. In Jensen LM and Rasch M (Eds.) Nuuk Ecological Research Operations, 1st Annual Report, 2007 – Copenhagen, Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation.
- Mikkelsen, D.M.; Rysgaard, S.; Mortensen, J.; Retzel A.; Nygaard, R.; Juul-Pedersen, T.; Sejr, M.K.; Blicher, M.E.; Krause-Jensen, D.; Christensen, P.B.; Labansen, A.L.; Egevang, C.; Witting, L.; Boye, T.B. & Simon, M.** (2008). NuukBasic: the MarineBasic monitoring program 2007.
- Rasmussen, L.M.** 2008: The Danish Wadden Sea as Breeding Ground and Crossroads for Birds. DOF rapport 1. Svendborg Tryk. 65 s. http://www.dof.dk/sider/images/stories/naturpolitik/naturpolitik/dokumenter/vadehavsrapport_2008_dof.pdf
- Rysgaard, S.; Frederiksen, M.; Mikkelsen, D.M.; Juul-Pedersen, T.; Arendt, K.E.; Krause-Jensen, D.; Sejr, M.K. & Blicher, M.** (2008). MarineBasicNuuk – sampling manual for the field program.
- Rysgaard, S.; Arendt, K.; Frederiksen, M.; Mortensen, J.; Egevang, C.; Labansen, A.L.; Witting, L.; Simon, M.; Toudal, L. & Mikkelsen, D.M.** (2008). NuukBasic: the MarineBasic monitoring program 2005-06.
- Rysgaard, S., Arendt, K., Frederiksen, M. S., Egevang, C., Labansen, A., Mortensen, J., Simon, M., Pedersen, L. T., Witting, L., Bergstrøm, B., Mikkelsen, D. M.** (2008) Nuuk Basic: The Marine Basic Program 2005-2006. In Jensen LM and Rasch M (Eds.) Nuuk Ecological Research Operations, 1st Annual Report, 2007 – Copenhagen, Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation.
- Schmidt, H.C.** 2008. Rapport/dagbog fra Ittoqqoortoormiit/Scoresbysund for perioden 5. august til 21. august 2008. Forundersøgelser for mærkning af narhvaler i Scoresbysund fjord. Intern feltrapport. 8 sider.
- Sejr, M. K., **Rysgaard, S., Mikkelsen, D., Frederiksen, M., Frandsen, E. R., Lennert, K., Juul-Pedersen, T.** (2008) The MarineBasic programme. Report 2007. In: Jensen LM and Rasch, M. (eds.) Zackenberg Ecological Research Operations, 13th Annual Report, 2007. - Copenhagen, Danish Polar Center, Danish Agency for Science, Technology and Innovation, Ministry of Science, Technology and Innovation, 2008.
- Sejr, M.K.; Rysgaard, S.; Mikkelsen, D.; Frederiksen, M.; Frandsen, E.; Lennert, K. & Juul-Pedersen, T.** (2008). ZackenbergBasic: the marine monitoring program 2007.

Ilisiatuutut allaaserisat

Dietz R, Bossi R, Rigét FR, Sonne C, **Born E. W.** 2008. Increasing Perfluorinated Acids in East Greenland Polar Bears (*Ursus maritimus*) - a new toxic threat to the Arctic bears. *Environ Sci Technol* 42(7): 2701-2707.

Dietz, R., **M. P. Heide-Jørgensen**, P. Richard, J. Orr, K. L. **Laidre**, and H. C. **Schmidt**. 2008. Movements of narwhals (*Monodon monoceros*) from Admiralty Inlet monitored by satellite telemetry. *Polar Biology*. 31: 1295-1306.

Egevang, C. & D. Boertmann 2008. "Ross's Gulls (*Rhodostethia rosea*) Breeding in Greenland: A Review, with Special Emphasis on Records from 1979 to 2007." *Arctic* 61(3): 322-328.

Gebbink WA, Sonne C, Dietz R, Kirkegaard M, Rigét FF, **Born E. W.**, Muir DCG, Letcher RJ 2008. Tissue-specific congener composition of organohalogen and metabolite contaminants in East Greenland polar bears (*Ursus maritimus*). *Environ Pollut* 152:621-629.

Gebbink WA, Sonne, C, Dietz R, Kirkegaard M, **Born E. W.**, Muir DCG, Letcher RJ 2008. Target Tissue Selectivity and Burdens of Diverse Classes of Brominated and Chlorinated Contaminants in Polar Bears (*Ursus maritimus*) from East Greenland. *Environ Sci Technol* 42:752-759.

Heide-Jørgensen, M. P., D. L. Borchers, **L. Witting**, **M. J. Simon**, **K. L. Laidre**, **A. Rosing-Asvid**, and D. Pike. In Press. Final estimates of large whale abundance in West Greenland waters from an aerial survey in 2005. *Journal of Cetacean Research and Management*

Heide-Jørgensen, M. P., R. Dietz, **K. L. Laidre**, P. Nicklen, **E. Garde**, P. Richard, J. Orr. 2008. Resighting of a narwhal (*Monodon monoceros*) instrumented with a satellite transmitter. *Arctic* 61(4). 395-399.

Holfort, J., E. Hansen, S. Østerhus, S. Dye, S. Jonsson, J. Meincke, **J. Mortensen**, and M. Meredith, 2008, Freshwater Fluxes East of Greenland, In *Arctic-Subarctic Ocean Fluxes*, Springer, 263-287.

Holland, D.M., R.H. Thomas, B. deYoung, M.H. Ribergaard, and **B. Lyberth**, 2008: Acceleration of Jakobshavn Isbrae Triggered by Warm Subsurface Ocean Waters. *Nature Geosci.*, 28 September, doi:10.1038/ngeo316.

Hovgård H and **K. Wieland**, 2008. Fisheries and environmental aspects relevant for the emergence and decline of atlantic cod (*Gadus morhua*) in West Greenland waters. In : Resilience of Gadid stocks to fishing and climate change. Fairbanks, Alaska, 2008 pp. 89-110.

Juul-Pedersen, T., Michel, C., Gosselin, M., Seuthe L. (2008). Seasonal changes in the sinking export of particulate material under first-year sea ice on the Mackenzie Shelf (western Canadian Arctic). *Marine Ecology Progress Series*, Vol. 353, p. 13-25

Juul-Pedersen, T., Michel, C., Gosselin, M. (2008). Influence of the Mackenzie River plume on the sinking export of particulate material on the shelf. *Journal of Marine Systems*, Vol. 74, p. 810-824

Kingsley, M.C.S., **K. Wieland**, **B. Bergström** and **M. Rosing**. 2008. Calibration of bottom trawls for northern shrimp. *ICES J. Mar. Sci.* 65: 873-881.

Kreutzer, M., Kreutzer, R., Siebert, U., Müller G., Reijnders, P., Brasseur, S., Härkönen, T., Dietz, R., Sonne, C., **Born E.W.**, Rigét, F.F. Baumgärtner, W. 2008. In search for virus carriers of the 2002 phocine distemper virus outbreak in European harbour seals. *Arch Virology* 153:187-192.

Laidre, K. L., **M. P Heide-Jørgensen**, J. Nyland, A. Mosbech, and D. Boertmann. 2008. Latitudinal gradients in sea ice and primary production determine Arctic seabird colony size in Greenland. *Proceedings of the Royal Society B*. 275: 2695-2702, doi:10.1098/rspb.2008.0874

Laidre, K.L., I. Stirling, L. Lowry, Ø. Wiig, **M. P. Heide-Jørgensen**, and S. Ferguson. 2008. Quantifying the sensitivity of arctic marine mammals to climate-induced habitat change. *Ecological Applications* 18(2): S97-S125.

Lindstrøm, C., L. Bachmann, L.W. Andersen, **E.W. Born**, U. Arnason, K.M. Kovacs, C. Lydersen, A.V. Abramov & Ø. Wiig 2008. The Laptev Sea walrus *Odobenus rosmarus laptevi*: an enigma revisited. *Zoologica Scripta* doi:10.1111/j.1463-6409.2008.00364.x

Lilly, G.R., **Wieland, K.**, Rotschild, B. Sundby, S., Drinkwater, K., Brander, K., Ottersen, G., Carscadden, J. Stenson, G., Chouinard, G., Swain, D., Daan, N., Enberg, K., Hammill, M., **Rosing-Asvid, A.**, Svedäng, H. and Vázquez, A. 2008. Decline and recovery of Atlantic cod (*Gadus morhua*) stocks throughout the North Atlantic. In: Resiliency of gadid stocks to fishing and climate change, Edited by K.G. H., K. Drinkwater, J.N. Ianelli, J.S. Link, D.L. Stram, V. Weststad, and D. Woodby. Alaska Sea Grant College Program, Fairbanks, Alaska. Pp 39-66.

Mikkelsen, D., Rysgaard, S., Glud, R. N. (2008) Microalgal composition and primary production in Arctic sea ice: a seasonal study from Kobbefjord (Kangerluarsunnguuaq), West Greenland. *Marine Ecology Progress Series* 368:65-74.

Mikkelsen, D.M., Rysgaard, S. & Glud, R.N. 2008. Annual variation in algal composition, primary production and nutrient dynamics of an arctic sea ice community. *Marine Ecology Progress Series* 368:65-74.

Puebla, O., Sévigny, JM, Sainte-Marie, B., Brêthes, J.C., **Burmeister, AD.**, Dawe, E. G. and Moriyasu, M. (2008). Population genetic structure of the snow crab (*Chionoecetes opilio*) at the Northwest Atlantic scale. *Can. J. Fish. Aquat. Sci.*, vol65, pp: 425-436.

Rasmussen, L.M. & Gillings, S. 2008. Results of a coordinated count of Eurasian Golden Plovers *Pluvialis apricaria* in Northern Europe, October 2003. *Wader Study Group Bull.* 114: 60-64.

Rosing-Asvid, A. 2008. A new harp seal whelping ground near South Greenland. *Mar. Mammal. Sci.*, 24(3): 730-736.

Rush SA, Borgå K, Dietz R, **Born E.W.**, Sonne C, Evans T, Muir DCG, Letcher RJ, Norstrom RJ, Fisk AT 2008. Geographic Distribution of Selected Elements in the Livers of Polar Bears from Greenland, Canada and the United States. *Environ Pollut* 153:618-626.

Rysgaard, S., Glud, R. N., Sejr, M. K., Blicher, M. E., Stahl, H. J. (2008). Denitrification activity and oxygen dynamics in Arctic sea ice. *Polar Biology* 31:527-537.

Solan, M., **Batty, P.**, Bulling, M., Godbold, J.A (2008) How biodiversity affects ecosystem processes: implications for ecological revolutions and benthic ecosystem function. *Aquatic Biology*, 2:289-301.

Sonne, C., Bossi R, Dietz R, Leifsson PS, Rigét FF, **Born E.W** 2008. The Potential Correlation between Perfluorinated Acids and Liver Morphology in East Greenland Polar Bears (*Ursus maritimus*). *Toxicol Environ Chem* 90:275-283.

Sonne C, Dietz R, **Born E.W.**, Leifsson PS and Andersen S 2008. Is there a link between Hypospadias and organochlorine exposure in East Greenland Sledge Dogs (*Canis familiaris*)? *Ecotoxicol Environ Safety* 69:391-395.

Stafford, K., S. E. Moore, **K. L. Laidre**, and **M. P. Heide-Jørgensen**. 2008. Bowhead whale springtime song offshore West Greenland. *J of Acoustical Society of America* 124(5): 3315-3323.

Taylor MK, Laake J, McLoughlin PD, Cluff HD, **Born E.W.**, **Rosing-Asvid A**, Messier, F. 2008. Population parameters and harvest risks for polar bears (*Ursus maritimus*) of Kane Basin, Canada and Greenland. *Polar Biol* (2008) 31:491-499.

Wiig, Ø., J. Aars & **E.W. Born** 2008. The effects of climate change on polar bears. *Science Progress* 91(2): 151-173.

Witting, L. 2008. Inevitable evolution: Back to The Origin and beyond the 20th century paradigm of contingent evolution by historical natural selection. *Biological Reviews*, 83:259-294

Ataatsimiinnernit allakiat

Boje, J. & K. Sünksen, 2008. The fishery for Greenland halibut in ICES Div. XIVb in 2007. ICES NWWG, 21. – 29. april, 14 pp.

Burmeister, AD. ICES, WG CRAB: Stock status of snow crab in West Greenland waters. (endnu ikke trygt i ICES regi)

Hammeken. N., Siegstad, H. 2008. An assessment of the shrimp stock in Denmark Strait – off Eastgreenland. NAFO SCR document. 08/72. Serial No. 5604 (6pp).

Heide-Jørgensen, M.P. Rate of increase and current abundance of humpback whales in West Greenland. IWC SC/M08/AWMP6.

Heide-Jørgensen, M.P. Abundance of fin whales in West Greenland in 2007. IWC SC/M08/AWMP7.

Heide-Jørgensen, M.P., K. L. Laidre, Ø. Wiig, L. Bachmann, C. Lindqvist, L. Postma, L. Dueck, M. Lindsay, D. Tenkula. Segregation of sexes and plasticity in site selection of bowhead whales. SC/60/BRG19

Heide-Jørgensen, M. P. Susan E. Cosens, Larry P. Dueck, **Kristin Laidre**, Lianne Postma. Baffin Bay-Davis Strait and Hudson Bay-Foxe Basin Bowhead whales: A reassessment of the two-stock hypothesis. IWC SC/60/BRG20

Heide-Jørgensen, M.P., K. L. Laidre and S. Fossette. Re-analysis of a re-analysis of a Canadian bowhead survey. IWC SC/60/BRG21

Heide-Jørgensen, M. P. and K. L. Laidre. Fluctuating abundance of minke whales in West Greenland. IWC SC/60/AWMP5

- Heide-Jørgensen, M.P., K.L. Laidre, R.G. Hansen, M. Rasmussen, M.L. Burt, D.L. Borchers, R. Dietz and J. Teilmann.** Revised abundance estimates of humpback whales in West Greenland. IWC SC/60/AWMP7
- Hvingel, C., **J. Boje & K. Sünksen**, 2008. An assessment of the resource of Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*) off East Greenland, Iceland and the Faroe Islands. ICES NWWG, 21. – 29. april, 20 pp.
- Jørgensen O.A.** 2008. Survey for Greenland Halibut in NAFO Divisions 1C-1D, 2007. NAFO SCR Doc. 08/17.
- Jørgensen O.A.** 2008. Assessment of the Greenland Halibut Stock Component in NAFO Subarea 0 A + Div. 1A offshore + Div. 1B-1F. NAFO SCR Doc. 08/35.
- Laidre, K. L., P. Heagerty, M. P. Heide-Jørgensen, L. Witting, and M. Simon.** Sexual segregation of common minke whales (*Balaenoptera acutorostrata*) and sex ratio of catches in Greenland. IWC Meeting, AWMP, Santiago, Chile.
- Lyberth, B. & Boje J.**, 2008, An Assessment of the Greenland Halibut Stock Component in NAFO Division 1A Inshore, NAFO, SCR doc. 38/08, Serial No. N5539
- Nygaard R., K. Sünksen O.A. Jørgensen.** 2008. Biomass and Abundance of Demersal Fish Stocks off West Greenland Estimated from the Greenland Shrimp Survey 1988-2007. NAFO SCR Doc. 08/28.
- Nygaard et al.** 2008. Assessment of Demersal Redfish in NAFO Subarea 1. NAFO SCR Doc 08/37.
- Nygaard et al.** 2008. Assessment of Other Finfish in NAFO Subarea 1. NAFO SCR Doc 08/41.
- Nygaard, R., K. Sünksen & O.A. Jørgensen,** 2008. Biomass and Abundance of Demersal Fish Stocks off West Greenland Estimated from the Greenland Shrimp Survey, 1988-2007. NAFO SCR Doc. 08/28, NAFO, juni, 28 pp.
- Kingsley, M.C.S.** 2008a. Catch table update for the West Greenland shrimp fishery. NAFO SCR Doc. 08/61 Ser. No. N559. NAFO videnskabelige udvalg rejemøde, 22.-30. October 2 pp.
- Kingsley, M.C.S.** 2008b. CPU series for the West Greenland shrimp fishery. NAFO SCR Doc. 08/62 Ser. No. N5591. NAFO videnskabelige udvalg rejemøde, 22.-30. oktober. 6 pp.
- Kingsley, M.C.S.** 2008c. The fishery for Northern Shrimp (*Pandalus borealis*) off West Greenland, 1970-2008. NAFO SCR Doc. 08/57 Ser. No. N5586.
- Kingsley, M.C.S.** 2008d. A provisional assessment of the shrimp stock off West Greenland in 2008. NAFO SCR Doc. 08/64 Ser. No. N5596.
- Kingsley, M.C.S.** 2008e. Indices of distribution and location of shrimp biomass for the West Greenland research trawl survey. NAFO SCR Doc. 08/78 Ser. No. N5610.
- Merkel F.R.** 2008. Status of action item 2.1b in the CAFF 2006 - 2008 Work Plan: Develop a framework and criteria to identify marine sensitive areas in the Arctic in cooperation with PAME and other Working Groups. CAFF Board Meeting, 12. - 14. februar, Nuuk. 5 s.
- Mikkelsen, D. M.; Rysgaard, S. & Glud, R.N.** 2008. Sea ice algae – seeding the ice edge pelagic bloom? Proceedings of ICES ASC 2008, Halifax, Canada
- Pampoulie, C. Danielsdottir, A. K., Berube, M., Palsbøll, P. J., Arnason, A., Gunnlaugsson, T., Ólafsdottir, D., Øien, N., **Witting, L.** and Vikungsson, G. A. 2008. Lack of genetic divergence among samples of the North Atlantic fin whale collected at feeding grounds: congruence among microsatellite loci and mtDNA in the new Icelandic dataset. IWC/SC/60/PFI11.
- Rosing-Asvid A.** 2008. Distribution patterns of Northwest Atlantic Harp seals in relation to population size. Working paper SEA: 179. ICES/NAFO Working group of harp and hooded seals.
- Siegstad, H.** 2008. Denmark/Greenland research report for 2007. NAFO SCS document 08/11. Serial No. N5516.
- Sünksen, K.**, 2008. A preliminary estimate of Atlantic cod (*Gadus morhua*) biomass in West Greenland offshore waters (NAFO Subarea 1) for 2008 and recent changes in the spatial overlap with Northern shrimp (*Pandalus borealis*). NAFO SCR Doc. 08/69, NAFO, oktober 2008. 10 pp.
- Sünksen, K.**, 2008. Discarded by-catch in shrimp fisheries in Greenlandic offshore waters 2006-2007. ICES NWWG, 21. – 29. april, 12 pp.
- Sünksen, K. & O.A. Jørgensen,** 2008. Survey for Greenland halibut in ICES Division 14B, June 2007. ICES NWWG, 21. – 29. april, 34 pp.
- Witting, L.** and Schweder, T. 2008. Lower confidence bound on population status from catch sex ratio: applied to minke whales off West Greenland. IWC/SC/M08/AWMP2 and SC/60/AWMP1.

Ziener, N., H. Siegstad. 2008. Results of the Greenland Bottom Trawl Survey for Northern shrimp (*Pandalus borealis*) Off West Greenland (NAFO Sub area 1 and Division 0A), 1988-2008. SCR DOC 08/71

Witting, L. 2008. Long-term safety of strike limits for large whales off West Greenland. IWC/SC/M08/AWMP3 and SC/60/AWMP2.

Witting, L. 2008. Further assessment simulations for West Greenland humpback whales. IWC/SC/M08/AWMP4.

Witting, L. 2008. A Bayesian assessment of West Greenland humpback whales. IWC/SC/60/AWMP3.

Witting, L. 2008. Assessment update for West Greenland fin whales. IWC/SC/M08/AWMP8 and SC/60/AWMP4.

Witting, L., Heide-Jørgensen, M. P., and Laidre, K. 2008. Intern rapport til den Grønlandske delegation. Det 60. møde for den Internationale Hvalfangstkommission's Videnskabelige Komite.

Witting, L. Heide-Jørgensen, M. P. and Ugarte, F. 2008. Greenland, narwhal (*Monodon monoceros*). CITES-NDF Workshop/WG 5-CS 7. http://www.conabio.gob.mx/institucion/cooperacion_internacional/TallerNDF/wg5.html

Ziener, N. & Siegstad, H., 2008. Results of the Greenland Bottom Trawl Survey for Northern shrimp (*Pandalus borealis*) Off West Greenland (NAFO sub area 1 and Division 0A), 1988-2008. SCR Doc. 08/71.

Saqqummiussinerit allat

Arendt, K., Juul-Pedersen, T., Batty, P., 2008, Foredrag INUTEK, Forankring af forskning i Grønland. Temaaften om eksternt finansierede forskningsprojekter ved Grønlands Naturinstitut, Grønlands Naturinstitut, 23. oktober.

Arendt, K. 2008, Forelæsninger, Klimaforandringernes indflydelse på fjord og hav, 8. September, Journalistkolen Ilimmarfik.

Burmeister, AD. Foredrag: Bestandsstatus for krabber 2008, kursus for Grønlands fiskerikontrollører og jagtbetjente. Nuuk, 5. januar.

Burmeister, AD. Foredrag: krabbefiskeriet – hvad gik der galt? kulturnat Grønlands Naturinstitut. Nuuk, 19. januar.

Burmeister, AD. Foredrag: Snow crab assessment and stock status. ICES, WG CRASB, Brest, Frankrig 27 april – 2 maj.

Burmeister, AD. Foredrag: Bestandsstatus og rådgivning for krabber 2009, Præsentation af rådgivningen for fiskeriet interesse organisationer, Grønlands Naturinstitut, Nuuk, 17. November.

Blicher, M.E. Foredrag, InuTek, Naturinstitutet og klimaforskning i Grønland, Nuuk Inutek. 23. Oktober.

Blicher, M.E. Interview, LeMonde newspaper (France) Naturinstitutet og klimaforskning, November 2008.

Born, E.W. Isbjørne – radioudsendelse i "Naturesyn". DR1 – juni.

Born, E.W. Isbjørne i Nordvestgrønland: En interviewundersøgelse. Foredrag ved Fangerseminaret i Nuuk, 19.- 21. februar.

Born, E. W., A. Heilmann (presenter), L. Kielsen Holm & K. L. Laidre 2008. Polar bears in Northwest Greenland – An interview survey about the catch and the climate. SIKU (IPY #166): Polar Residents Document Arctic Ice and Climate Change. ICASS VI Conference, Nuuk, Greenland, August 22th- 26th.

Cuylar, C. Kulturnatten Nuuk. Grønlandske Pattedyr: rendyr, moskusokse, isbjørn, hvalros, sæl.

Cuylar, C. KNR-Radioudsendelse i "Videnskabens Verden" (hos Jens Brønden): Caribou Biomass samarbejdsprojektet med CARMA, hvor der var indsamlede 47 rendyr fra Akia-Maniitsoq-bestanden. Sendt kl. 17.00, Grønland, 20. april.

Cuylar, C. KNR-Radioudsendelse i "Videnskabens Verden" (hos Jens Brønden): Rensdyrsporing, satellitmærkning af 40 rendyr fra Akia-Maniitsoq.bestanden. Sendt kl. 17.00, d. 4. maj, Grønland.

Cuylar, C. Harvest impacts on caribou population dynamics in South West Greenland. Oral presentation at the 12th North American Caribou Workshop 2008, "Integrating Understanding Across Ecotypes" 3.-5. november 2008, Happy Valley, Labrador, NFLD, Canada.

Dietz R, Frank Rigét FF, Forchammer M, Sonne C, Aubail A, **Born EW**, Letcher RJ, McKinney M, Muir DCG, Bossi R, Aars J, Andersen M, Wiig Ø, Caurant F, Grandjean P.. Contaminant linkages to climate parameters in polar bears (*Ursus maritimus*) from Greenland and Svalbard. Arctic Change 2008, Quebec City, Canada, Dec. 9th -12th 2008.

Dietz, R. Rigét, F. Sonne, C., Letcher, R., McKinney, M., Muir, D., Bossi, R., Vorkamp, K. and Born E.W. Temporal trends and bioaccumulation of selected contaminants in East Greenland ringed seals and polar bears. 5th World Congress of the Society of Environmental Toxicology and Chemistry, Sydney, Australia Aug. 3th -7th 2008.

Egevang, C. Status for grønlandske havfugle. Foredrag i forbindelse med Fangerseminar Nuuk, 19. - 21. februar.

Egevang, C. Foredrag "Havternen - kongen blandt langdistancetrækkere" Fagornitologisk møde, DMU-Kalø, 21. november.

Egevang, C. Foredrag "Kortlægning af fugletræk ved geo-locators", Ilimmarfik, Nuuk 29. november.

Garde, E. Populationsdynamik hos narhvalen-PhD projekt. Torsdagsforedrag, Pinnngortitaleriffik. 10. april.

Garde, E. Populationsdynamik hos narhvalen (Monodon monoceros) - PhD projekt af Eva Garde. Oplæg til Arktisk Symposium, Københavns Universitet. Juni.

Garde, E. Interview til international tv-produktion (Belgien, Frankrig, Tyskland, Spanien) om enhjørning/narhval myten.

Gilliland, S.R., Robertson, G.J., Gilchrist, H.G., Descamps, S., Rockwell, R.F., Savard, J.L., Mosbech, A., Merkel, F.R.. Foredrag: Applying demographic modelling techniques to support sea duck conservation: the continuing case of the Northern Common Eider. Third North American Sea Duck Conference, 10. - 14. November, Quebec City, Canada.

Heide-Jørgensen, M.P., Hvaltællinger og hundeslædevæddeløb. Foredrag, Fangerseminar, Nuuk, februar.

Heide-Jørgensen, M.P., Hvaler i Grønland. Foredrag. Det Grønlandske Hus, Ålborg, september 2008.

Heide-Jørgensen, M.P., Grønlandshvalen. Radioudsendelse, DR P1, Natursyn, 19. januar 2008, <http://www.dr.dk/P1/Natursyn/Udsendelser/2008/01/15140632.htm>

Heide-Jørgensen, M.P. og Laidre, K. Journalist Ivar Silis deltog i feltarbejdet og skrev "Grønlandshvalen genopstår som ressource". AG, torsdag d. 29. maj.

Hovgård, H. KNR radio udsendelse om udviklingen i torskebestandene ved Grønland, ca. 1. august.

Johansen, P., Nymand, J. og Rasmussen, L. Interview i forbindelse med SMV-Alcoa, i "Videnskabens Verden" sendt 13. januar kl. 17.00, KNR, Grønland.

Jørgensen, O.A. Radioudsendelse I KNR om hellefisk fredag d. 26. september.

Labansen, A. L. Status of the Kittiwake in Greenland. Foredrag, CAFF CBird møde. 8. februar.

Labansen, A. L. Besøg hos Biologi Tilvalg på GU i Aasiaat. Appat i Grønland. 2. december, Aasiaat.

Laidre, K. BBC Frozen Planet Film Team deltog i narhval mærkning, Qaanaaq. August.

Laidre, K. Radiointerview om narhvaler: Global animal migration series "World on the Move", BBC Natural History Unit for Radio, 4, september: <http://www.bbc.co.uk/radio4/worldonthemove/>

Laidre, K. Interview i forbindelse med artikel "Hvaler med satellitsendere". Jyllands Posten, søndag d. 31. august.

Laidre, K. National Public Radio (NPR) "Warming Waters Threaten 'Unicorns of the Sea'" by John Nielsen All Things Considered, May 11, 2008 <http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=90359659>

Lyberth, B., foredrag 2008, seminar for GFLK observatører, måling af hellefisk og assessment, Nuuk, 8. januar.

Merkel, F.R., Egevang, C., Mosbech, A. Foredrag: Common Eider conservation issues and management initiatives in Greenland. Third North American Sea Duck Conference, Quebec City, Canada, 10. - 14. november.

Merkel, F.R., Mosbech, A., Gilchrist, H.G., Descamps, S. Foredrag: Recent population trends of Common Eiders breeding in Northwest Greenland as derived from a community-based monitoring program. Third North American Sea Duck Conference, Quebec City, Canada, 10. - 14. november.

Mikkelsen, D.M. 2008. KNR dokumentar af Thomas Grue & Ulrik Bang. Klimaforskning i Arktis. Daneborg, august 2008.

Mikkelsen, D.M. 2008. DR dokumentar af Troels Kløvedal. Samarbejde mellem flåden og forskning, monitoringsaktiviteter I klimaøjemed. August 2008, Daneborg.

Mortensen, J., TV, Ændringer i isforhold i de indre dele af Godthåbsfjord, NuukTV 12. September.

Mosbech, A., **Merkel, F.R.** Foredrag: Satellitsporing af ederfugl og kongeederfugl i Grønland. Symposium for danske fagornitologer. Kalø, DK, 21. November.

Mosbech, A., **Merkel, F.R.**, Sonne, C., Gilchrist, H.G. Foredrag: The migration patterns of Northern Common Eiders and King Eiders in the Eastern Canadian Arctic and West Greenland. Third North American Sea Duck Conference. Quebec City, Canada, 10. - 14. november.

Nyman, J. Kultur natten Nuuk. Præsentation om BioBasis i Kobbefjord syd for Nuuk.

Nyman, J. Foredrag om BioBasis-Kobbefjord for journalistelever, Ilimarfik, Nuuk samt besøg i Kobbefjord 4. september.

Nyman, J. Interview om hvad man gør for at undersøge effekterne af klimaforandringer. Hot Spot Film, Dubai.

Rasmussen, L.M. Interview i Radio Syd: Mange unger hos hedehegen. Indslag i Radio Syds nyheder den 16. juli. <http://www.dr.dk/Regioner/Syd/Nyheder/Toender/2008/07/16/131814.htm>

Rasmussen, L.M. TVSyd. Fangst og mærkning af hedehege. Sendt i regionale nyheder 18. juli. http://www.tvsyd.dk/regionalt-nyhedsmagasinet-160?clip_id=40392

Retzel, A. Foredrag: Torskens biologi, Kultur nat, Nuuk, 19. januar.

Rysgaard, S. (2008) Pause i opvarmningen – en kommentar. Indslag om klimavariationer til Nuuk TV. 1. februar.

Rysgaard, S. (2008) Aktiviteter i Grønland under det internationale polarår. KNR, 13 Juni.

Rysgaard, S. (2008) Klimaforandringer i Grønland. Indslag i TV avisen (DR1, Danmark) 11. september.

Siegstad, H. Foredrag for GFLK observatører. Nuuk, 5. januar.

Siegstad, H. Orienteringsmøde for industrien vedr. rådgivning for fiskeressourcer. 3. juli.

Siegstad, H. Foredrag for Landstyret vedr. status for fiskebestande. 2. oktober.

Siegstad, H. Foredrag for KNAPK vedr. status for rejebestande. 16. oktober.

Siegstad, H. Orienteringsmøde for industrien vedr. rådgivning for rejeressourcer. 10. november.

Simon, M. and Ugarte, F. Killer whales in the world, the North Atlantic and Greenland. Foredrag, kultur natten Nuuk. Sünksen, K. Foredrag: Resultater fra CEDER-projektet, "bifangst i rejefiskeriet". Foredrag for observatører og jagtbetjente. Nuuk, 8. januar.

Sünksen, K. Foredrag: Den grønlandske torsk. Foredrag for lærere på bygge og anlægsskolen i Sisimiut. Sisimiut, 5. februar.

Sünksen, K. Foredrag: Temperature effects on growth of Juvenile Greenland halibut (*Reinhardtius hippoglossoides*) in West Greenland waters. Foredrag ved 7th International Flatfish Symposium. Sesimbra, Portugal, 3. november.

Sünksen, K., O.A. Jørgensen, R. Nygaard, Radioudsendelse: "Videnskabens Verden". Radiointerview i KNR om Hellefiskens liv og levned. Nuuk, 28. september.

Ugarte, F. Hunting in Greenland. Foredrag, CAFF CBird møde. Nuuk, februar.

Ugarte, F. The Greenland Institute of Natural Resources. Foredrag, CAFF CBird møde og CAFF Board Meeting. Nuuk, februar.

Ugarte, F. Afdeling for Pattedyr og Fugle. Foredrag for journalistelever, Ilimarfik, Nuuk

Ugarte, F. Interview om isbjørne. KNR, Qanoroq. Forår.

Ugarte, F. Interview om rensdyr. KNR, Qanoroq. Efterår.

Allaganggorlugit saqqummiinerit

Born, E.W. 2008. Kalaallit Nunaata nanui qaartut. Ilinnisiorffik/Grønlandske Undervisningsmidelforlag – Pinngortitaleriffik/Grønlands Naturinstitut: 128 pp.

Born, E.W. 2008. Grønlands hvide bjørne. Ilinnisiorffik – Pinngortitaleriffik/Grønlands Naturinstitut: 128 pp.

Born, E.W. 2008. The white bears of Greenland. Ilinnisiorffik – Pinngortitaleriffik/Grønlands Naturinstitut: 128 pp.

Boye, T. K., Simon, M. J., Madsen, P. T. 2008. Site Fidelity and Residence Time in Foraging Humpback Whales in Nuuk Fjord, West Greenland. Poster presented at: Dansk Havforskermøde 2008 and Conference of the European Cetacean Society 2008.

Christensen, P. B., Glud, R. N. og **Rysgaard, S.** (2008). Havisen i Arktisk spiller en vigtig rolle for det globale klima. Naturens verden 5:2-9.

Desportes, G., D. Pike, M. Acquarone, I. Golyak, J.F. Gosselin, T. Gunnlaugsson (5), S.D. Halldórsson, **M.P. Heide-Jørgensen**, J. Lawson, C. Lockyer, B. Mikkelsen, D. Ólafsdóttir, **M. Simon**, G. Víkingsson, **L. Witting**, V. Zabavnikov, N. Øien. 2008. From the Barents Sea to the St. Lawrence: a trans North Atlantic Sightings Survey T-NASS 2007.

Garde, E. Long term low genetic diversity in narwhals - insights from ancient DNA. Poster presented at the ISBA3 ancient DNA conference, York.

Garde, E. Undervisning, Ancient DNA course, okt/nov. Københavens Universitet.

Gilliland, S.G., Gilchrist, H.G., Bordage, D., Lepage, C., **Merkel, F.R.**, Mosbech, A., Letournel, B., Savard, J.L. 2008. Poster: Winter distribution and abundance of Common Eiders in the Northwest Atlantic and Hudson Bay. Third North American Sea Duck Conference, 10. - 14. november, Quebec City, Canada.

Gillies, Y., Harding, A. Munck, **M. Egevang**, C. Bernlow, K. 2008 "Wildlife Guide to Northeast Greenland" Alaska Pacific University/NANU Travel.

Mikkelsen, D.M. 2008. MarineBasic - marine monitoring in SW and NE Greenland. Informationsplakat på Grønlands Naturinstitut, Zackenberg Forskningsstation og Daneborg Forskningsstation.

Rasmussen L. M., Cuyler, C. & Nyman, J. Spatial distribution of caribou harvest in West Greenland. Poster presentation at: 1) the 12th North American Caribou Workshop 2008, "Integrating Understanding Across Ecotypes", 3th -5th November 2008, Happy Valley, Labrador, NFLD, Canada. And 2) the 12th North American Caribou Workshop 2008, "Integrating Understanding Across Ecotypes", 3th -5th November 2008, Happy Valley, Labrador, NFLD, Canada. Poster presentation at the 5th CARMA (CircumArctic Rangifer Monitoring & Assessment). Circumpolar monitoring of Rangifer populations, 2th -4th December 2008, Vancouver, British Columbia, Canada.

Rosing-Asvid A. Er der blevet flere isbjørne? Kronik i Sermitsiak. 7. marts.

Rysgaard, S. (2008) Pause i opvarmningen – en kommentar. Artikel til Sermitsiak 25. januar.

Rysgaard, S. (2008) Kommentar til "Den klimatiske udfordring". Artikel til Sermitsiak 2. februar.

Simon, M. 2008. Sounds of whales and their food, baleen whale movements, foraging behaviour and ecology in an Arctic habitat. Part-A report of a PhD study. University of Aarhus.

Simon, M., Madsen, P.T. and Stafford, K. M. 2008. Calling in the Cold: Bioacoustic Niches of Baleen Whales in Arctic Habitats. Acoustic Communication by Animals. Oregon State University, USA. 12th-15th August.

Thorup, K., **Rasmussen, L.M., Heldbjerg, H., Madsen, J.J.,** 2008: Hedeøge - under skærpet overvågning. Fugle og Natur. 04-08. s 10-13.

Tønneson, K. Nielsen T. G. and **Arendt, K.,** 2008, Feeding of carnivorous zooplankton in West Greenland waters. Poster ASLO.

Suliat allat

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Infrastruktur og Miljø, **Pinngortitaleriffik**. KNAPK, TPAK, TIMMIAQ, AVATAQ. August 2008. Fuglearbejdsgruppens anbefalinger til landsstyret angående mulig revidering af gældende fuglebekendtgørelse. Grønlands Hjemmestyre. Departementet for Fiskeri, Fangst & Landbrug. 31. sider.

Labansen, A. L. Deltagelse i Uddannelsesdagene på GU i Nuuk og Aasiat og HTX skolen i Sisimiut. 25. november – 3. december.

Merkel, F.R., Arctic Biodiversity Assessment Steering Committee member.

Merkel, F.R., Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF), videnskabelig rådgiver vedr. det grønlandske formandskab.

Mikkelsen, D.M. & Rysgaard, S. 2008. Tekst og billeder til NETice og NuukBasis hjemmesider.

Rasmussen, L.M. Notat af 21. maj 2008 vedr. § 8 i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 5 af 29. februar 2008 om beskyttelse af fugle. 4 s.

Rosing-Asvid, A. Status notat om Spættet sæl: om behov for fredning. Notat til Hjemmestyre.

Rysgaard, S. (2008) Two hours talk about "Greenlandic waters – a hot topic" to 25 journalists from Danish media. Education of journalists about climate change. Kangerlussuaq 18. august.

Siegstad, H. Medlem af KVUG (Kommissionen for videnskabelige undersøgelser i Grønland) Udpeget som medlem af det udvalg der uddeler KIIP midler (2 møder). Deltager løbende som tilforordnet i Fiskerirådsmøder (5-10 møder per år).

Sünksen, K., Undervisning af Natur og teknik holdet på HTX i Sisimiut. "Torskens biologi og prøvetagning af torsk". Sisimiut 4. og 6. februar.

Sünksen, K., Ekstern vejleder for speciale-studerende, Mette Rasmussens biologiske speciale: "A 22 year growth chronology based on the growth of Cod (*Gadus morhua*) from Nuuk fjord, Western Greenland."

Ugarte, F. Deltager i arbejdsgruppen om fangerseminar. Tovholder: Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Ugarte, F. og Labansen, A. L. Medlemmer på vegne af Grønland og Danmark i Circumpolar Biodiversity Monitoring Program CBMP, Marine Experts Group